

КАМЕНАЦ  
1996

БИБЛИОТЕКА

СРЕМА



**ГОДИШЊАК  
БИБЛИОТЕКА  
СРЕМА**

ЗА 1996. ГОДИНУ

Број 1



СРЕМСКА МИТРОВИЦА  
1997

ГОДИШЊАК БИБЛИОТЕКА СРЕМА  
ЗА 1996. ГОДИНУ  
Број 1

СРЕМСКА МИТРОВИЦА  
1997

Издавач:

ПОДРУЖНИЦА БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА  
БИБЛИОТЕКА „ГЛИГОРИЈЕ ВОЗАРЕВИЋ”  
СРЕМСКА МИТРОВИЦА

*Главни и одговорни уредник*  
Мирјана Пејновић

*Уредник*  
Весна Петровић

*Редакција*  
Симо Поткоњак  
Ратко Чолаковић  
Весна Ђосић  
Стеван Ковачевић

*Штампа*  
Чигоја штампа, Београд, 1997.

ISSN 1450–5592

ГОДИШЊАК БИБЛИОТЕКА СРЕМА  
за 1996. годину, број 1

## САДРЖАЈ

Реч уредника

Весна Петровић: Библиотеке Срема – Почети и садашњи тренуци развоја

### ГОДИШЊИЦЕ

Нада Јанковић: Године библиотеке „Глигорије Возаревић” у Сремској Митровици (1866–1996)

Нада Субашић: Сабори библиотекара Срема

Лепосава Радојевић: О Сусретима библиографа у спомен др Георгија Михаиловића – у знаку јубилеја

### ИЗ НАШЕ ПРАКСЕ

Зорица Мишчевић: Садржаји и лепота рада са децом

Златко Пашко: Једна монографија о Старој Пазови

### ПОРТРЕТИ СТВАРАЛАЦА

Тодор Бјелкић: Ђорђе Утвић – Човек институција

Снежана Лађиновић: Симо Поткоњак – библиотекар и писац

### СУСРЕТИ

Весна Ђосић: 33. Сабор библиотекара Срема у Иригу

Симо Поткоњак: 10. Сусрети библиографа у спомен др Георгија Михаиловића у Инђији

Весна Петровић: Годишња конференција библиотекара Срема у Сремској Митровици

## КОМЕНТАРИ

Стеван Ковачевић: Лепенац убија аждаху или лепше је с културом – Пост фестум

Момчило Рокнић: Реминисценције уз први број Годишњака

## ИЗ СРЕМСКИХ НОВИНА

Ружица Станковић: О библиотекама забележено у Сремским новинама у 1996. години

Радници у библиотекама у Срему у 1996. години

## РЕЧ УРЕДНИКА

„Библиотека – то је меморија човечанства”, записао је Умберто Еко. И заиста, све што чини живот и све што човек ствара траје у књигама и библиотекама, чија је историја саставни део културе народа и различитих простора.

Библиотекарство у Срему своје почетке бележи у 19. веку када је 1842. године у Иригу основана прва читаоница „славна у целом српском роду”. Данас у Срему раде 62 библиотеке и библиотечке јединице у којима се одвијају токови културног живота и стваралаштва. Полазећи од тежње да тај живот или његов део буду и шире презентовани, покрећемо овај Годишњак као својеврсно сведочанство о нашем времену и раду библиотека Срема. Концепцијом презентујемо ниво развоја сремских библиотека, успешне програме из наше праксе, стручне радове библиотекара, специфичности и вредности културе, појединих збирки и легата, значајне годишњице наше културне историје, портрете стваралаца, вести о стручним и струковним активностима и друго.

Уверени да траје само оно што је забележено, испуњавамо редове овог Годишњака у нади да ће у будућности наћи своје сараднике у широком кругу наших библиотекара.

У Сремској Митровици, јуна 1997. године

*Весна Пејровић*

*Библиотека „Глигорије Возаревић”  
Сремска Митровица*

## БИБЛИОТЕКЕ У СРЕМУ

Почеци и садашњи тренуци развоја

Почетак библиотекарства у Срему везује се за XIX век време романтичарског заноса, али и време борби за националну и културну слободу и независност. У то доба оснивају се најпре 1842. Српска читаоница у Иригу, а затим следе читаонице: 1849. у Шиду, 1861. у Руми, 1866. у Сремској Митровици, 1878. у Старој Пазови... Читаонице постају стетишта културе које не обезбеђују својим читаоцима само новине или књигу, него за њих организују беседе, предавања, вечери посвећене лично-стима и догађајима из културне историје Срема и шире. Поред читалишта у градовима, оснивају се и „Путујуће књижнице” које „изаберу поједине мање збирке књига за народ и преко учитеља повереника шаљу у село ради читања народу и да се одмах врате”.

Данас у Срему ради пет самосталних народних библиотека, две у саставу Дома културе и Културно-образовног центра, пет специјалних, 38 основношколских и 12 средњошколских библиотека. У њима ради 156 библиотечких радника који имају дужност да набављају, обрађују и дају на коришћење књигу и да разноврсним облицима рада популаришу библиотеку и развијају интерес за читање.

Иако неповољна материјална ситуација успорава развој библиотека, оне ипак мењају своју физиономију напуштајући традиционалан начин рада шему класичног посредника између лепе књижевности и корисника и постају савремени информациони центри опремљени новом технологијом.



#### СРПСКА ЧИТАОНИЦА У ИРИГУ

Када је 1842. основана „Српска читаоница у Иригу” била је „најбогатија и прва у целом српском роду”. Основао ју је Димитрије Крестић, крушедолски архимандрит и књижевник и наменио читалачкој публици не само Ирига него и околних места.

Данас, ова Библиотека располаже књижном фондом од 18.456 књига, а своју библиотечку, завичајно-музејску и издавачку делатност организује преко Одељења за одрасле, Научног одељења, Одељења за децу, и Огранка „Милица Стојадиновић Српкиња” у Врднику. Српска читаоница у Иригу је већ 33 године домаћин и организатор Сабора библиотекара Срема, јединствене манифестације у библиотекарству Србије. У библиотеци ради шест радника, а директор је Весна Ћосић.

#### ПРИЗНАЊА БИБЛИОТЕЦИ

- 1966 — Орден заслуга за народ са сребрним зрацима Јосип Броз Тито
- 1982 — Вукова награда — Културно-просветна заједница Србије

- 1884 — Октобарска награда — СО Ириг
- 1885 — „Доситеј Обрадовић” — Подружница библиотекара Срема
- 1995 — „Милорад Панић Суреп” — Заједница библиотека Србије

#### ИЗ ИЗВЕШТАЈА О РАДУ ЗА 1996. ГОДИНУ

Број уписаних	405
Број корисника	3608
Број прочитаних књига	4424
Број нових књига	864

#### КУЛТУРНО ОБРАЗОВНИ ЦЕНТАР — БИБЛИОТЕКА ШИД

Угледни Шиђанин Мита Орешковић је 1849. године поклонио Доситејеву Буквицу, објављену 1830. Српској читаоницу у Шиду и то је први податак о развоју библиотекарства у овој општини. Данашња Библиотека ради на темељима библиотеке основане 1948. године. Иако је дуги низ година радила као самостална установа, сада је једна од две библиотеке у Срему које раде у саставу Културно образовног центра.

Њен књижни фонд износи 23.149 књига, а своју библиотечку делатност реализује преко Одељења за рад са одраслима, Одељења за рад са децом и Огранка у Ердевику и Вашици. У Библиотеци раде четири радника, а директор је Светислав Ненадовић.

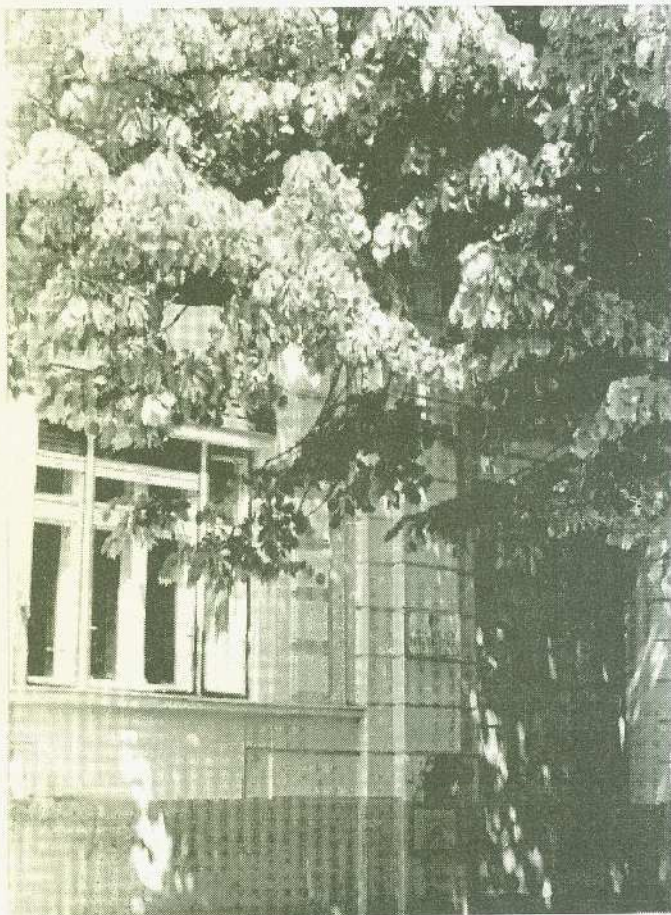


## ПРИЗНАЊА БИБЛИОТЕЦИ

1985. ШЕСТОДЕЦЕМБАРСКА НАГРАДА СО ШИД

ИЗ ИЗВЕШТАЈА О РАДУ ЗА 1996. ГОДИНУ

– Број уписаних	450
– Број корисника	8921
– Број прочитаних књига	9778
– Број нових књига	875



Зграда градске библиотеке у Руми

## ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА РУМА

Прва Српска читаоница у Руми почела је са радом 1861. године. Рушена и обнављана, свој континуирани рад започела је тек после Другог светског рата. У послератном периоду радила је као самостална установа да би једно време постала саставни део Културног центра, а 1991. Скупштина општине Рума поново је оснива као самосталну установу.

Градска библиотека располаже књижним фондом од 43 630 књига а своју делатност обавља преко Одељења за одрасле, Завичајног одељења, одељења са стручном и приручном литературом и Дечјег одељења. Нема развијену мрежу огранака. У Библиотеци ради 10 радника, а директор је Стеван Ковачевић.

## ПРИЗНАЊА БИБЛИОТЕЦИ

- 1954 – Награда савета за просвету и културу Народне Републике Србије  
 1986 – Повеља Културно-просветне заједнице Србије  
 1988 – Награда „Доситеј Обрадовић” – Подружница библиотекара Срема

## ИЗ ИЗВЕШТАЈА О РАДУ ЗА 1996. ГОДИНУ

– Број уписаних	2884
– Број корисника	56 983
– Број прочитаних књига	86 983
– Број нових књига	1374



### БИБЛИОТЕКА „ГЛИГОРИЈЕ ВОЗАРЕВИЋ” СРЕМСКА МИТРОВИЦА

Међу најстаријим библиотекама у Срему је и Библиотека „Глигорије Вазаревић”, основана на темељима Српске грађанске читаонице из 1866. године. Библиотека располаже књижним фондом од 102 567 књига, а своју делатност реализује је преко: Одељења за набавку и обраду, Матичне службе, Одељења за одрасле, Читаонице са стручном литературом, Дечјег одељења и Огранака у Босуту, Јарку, Мартинцима, Кузмину, Чалми и Шашинцима. Она је по типу народна библиотека а по функцији регионална матична. У библиотеци ради 25 радника, а директор је Мирјана Пејновић.

#### ПРИЗНАЊА БИБЛИОТЕЦИ

- 1968. — Годишња награда — Заједница библиотека Војводине
- 1970. — Новембарска награда — СО Сремска Митровица
- 1971. — Награда „Милорад Панић Суреп” — Заједница библиотека Србије

- 1972. — Искра културе — Културно-просветна заједница Војводине
- 1986. — Награда „Доситеј Обрадовић” — Подружница библиотекара Срема
- 1992. — Искра културе — Културно просветна заједница Војводине
- 1995. — Новембарска награда — СО Сремска Митровица

#### ИЗ ИЗВЕШТАЈА О РАДУ ЗА 1996. ГОДИНУ

— Број уписаних	6969
— Број корисника	69 140
— Број рочитаних књига	140 247
— Број нових књига	2037



### НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ” СТАРА ПАЗОВА

И прво читалиште у Старој Пазови основано је крајем XIX века, односно 1878. године. Његов развој можемо пратити тек



у послератном периоду за који постоје бројни подаци. Као самостална установа ради од 1972. године а данас је најбогатија књижном фондом од 107 536 књига у Срему. Своју делатност обавља преко Одељења за рад са одраслим, Завичајне збирке, Дечјег одељења и Огранака: Војка, Сурдук, Белегиш, Голубинци, Крњешевци, Нова Пазова, Нови и Стари Бановци. У Библиотеци је 19 радника, а директор је Ратко Чолаковић.

#### ПРИЗНАЊА БИБЛИОТЕЦИ

- 1982 — Награда „Доситеј Обрадовић” — Подружница библиотекара Срема  
 1984 — Октобарска награда — СО Стара Пазова  
 1992 — Награда „Милорад Панић Суреп” — Заједница библиотека Србије

#### ИЗ ИЗВЕШТАЈА О РАДУ ЗА 1996. ГОДИНУ

- |                         |         |
|-------------------------|---------|
| — Број уписаних         | 6514    |
| — Број корисника        | 95 712  |
| — Број прочитаних књига | 114 975 |
| — Број нових књига      | 3761    |



#### НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ДР ЂОРЂЕ НАТОШЕВИЋ” ИНЂИЈА

Развој библиотекарства и појава првих библиотека у инђиској општини такође се везује за крај XIX века. Данашња библиотека основана је крајем 1945. године као саставни део Дома културе. Као самостална установа ради, од 1973. године када и добија назив „Др Ђорђе НАТОШЕВИЋ”. Књижни фонд библиотеке броји 86 866 књига. Свој рад је организовала преко одељења: Завичајно одељење са стручном литературом, Одељење за одрасле, Дечје одељење, и Огранака у Бешки, Марадику, Крчедину, и Новим Карловцима. Библиотека је већ 10. пут организатор и домаћин „Сусрета библиографа у спомен др Георгија Михаиловића” који имају југословенски значај. У Библиотеци ради 13 радника, а директор је Симо Поткоњак.

#### ПРИЗНАЊА БИБЛИОТЕЦИ

- 1984 — Награда „Доситеј Обрадовић” — Подружница библиотечких радника Срема  
 1985 — Октобарска награда — СО Инђија  
 1986 — Награда „Милорад Панић Суреп” — Заједница библиотека Србије

#### ИЗ ИЗВЕШТАЈА О РАДУ ЗА 1996. ГОДИНУ

- |                         |        |
|-------------------------|--------|
| — Број уписаних         | 2597   |
| — Број корисника        | 13 568 |
| — Број прочитаних књига | 19 867 |
| — Број нових књига      | 1186   |



### ДОМ КУЛТУРЕ БИБЛИОТЕКА ПЕЋИНЦИ

Најмлађа библиотека у Срему је Библиотека у Пећинцима, основана 1971 у оквиру Дома културе. Своју делатност реализује заједно са програмом Дома културе, те нема развијена одељења и службе. Њен књижни фонд броји 14 440 књига. Организатор је манифестације Октобарски дани културе, која пећинчанима у току једне седмице презентује разновесне програме: изложбе слика, књижевне сусрете, позоришне представе... У Библиотеци раде два радника, а директор је Славица Живанић.

#### ИЗ ИЗВЕШТАЈА О РАДУ ЗА 1996. ГОДИНУ

– Број уписаних	313
– Број корисника	3245
– Број прочитаних књига	4123
– Број нових књига	569

### ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ У СРЕМУ

Због величине књижних фондова, преко 300.000 књига и великог броја потенцијалних корисника, око 80.000 ученика и наставника основних и средњих школа, школске библиотеке чине значајан део мреже библиотека Срема. У зависности од општине до општине школске библиотеке су различито организоване и развијене. Најбоље организоване школске библиотеке су у општини Сремска Митровица; највише их има у румској општини, где су месне библиотеке припојене школским; најмање у пазовачкој где су школске библиотеке пренете у огранке и саму народну библиотеку; најнеразвијене су у инђијској општини, а најбогатије књижне фондове имају шидске библиотеке. Библиотечки фондови школских библиотека, често богати стручном и приручном литературом, углавном су оптерећени неактуелном књигом и лектиром која више није у програму, те је библиотечком раднику тешко да задовољи корисника. Ни простор у којем су смештене школске библиотеке није задовољавајући, јер свега 10% библиотека ради у одговарајућем простору. Библиотечки кадар који се у већем броју библиотека мења сваке године, сматра библиотеку пролазним радним местом и не посвећује јој довољно пажње. Без обзира на проблеме поједине школске библиотеке кренуле су путевима трансформације, пратећи поједине школске библиотеке кренуле су путевима трансформације, пратећи савремени начин рада у школи и постале библиотечко-информациони центри школа што и јесте задатак савремене школске библиотеке.

#### СПЕЦИЈАЛНЕ БИБЛИОТЕКЕ У СРЕМУ

Најнеразвијенији део библиотечке мреже Срема су специјалне библиотеке који има само пет и то: четири у Сремској Митровици и једна у Старом Сланкамену. Ове библиотеке имају организовану делатност и раде по правилима библиотечког пословања. У току рада на централном каталогу стручне и приручне литературе општине Сремска Митровица дошли смо до података да у многим установама и предузећима постоје

изузетно вредna дела из савремене науке и технике, али она нису обрађена, те се ту не може говорити о библиотечкој делатности. Вредан део ових фондова представљају и стручни часописи који су неопходни у савременом информисању корисника. Требало би и ове минијатурне, али изузетно драгоцене библиотеке, укључити у мрежу библиотека Срема како би права информација нашла најбржи пут до корисника.

Библиотеке Срема настале у прошлом, XIX веку, данас на прагу XXI века, у ери информација и комуникација, проналазе путеве и могућности аутоматизације пословања и прерастања у библиотечко-информационе и образовно-културне центре. Без обзира на све потешкоће, материјале, кадровске, просторне, библиотеке Срема, далеко од електронских књига и виртуалних библиотека, путевима утртим пре више од једног века, полако али сигурно корачају ка будућности свесне да морају постојати, корисника ради „којима ће више него икад бити неопходан водич кроз море информација и информационих система у библиотеци будућности”.

Нада Јанковић

Библиотека „Глигорије Возаревић”  
Сремска Митровица

## ГОДИНЕ БИБЛИОТЕКЕ „ГЛИГОРИЈЕ ВОЗАРЕВИЋ” У СРЕМСКОЈ МИТРОВИЦИ (1866–1996.)

*„Писац и чииалац су руке истиоџ ишла које  
ио својој иррироди иредсiавља књиџа. И  
једна и друџа раде величансiвен иосао:  
разрасiјају духовносi и душевносi и ие  
како неоиходне људскосiи и ироџовору  
који нас чине иреиознаиiљивим и самосвој-  
ним. Неки иисци и неки друџи људи живе  
од књиџе, а неки оиеш за књиџу.*

*У овој Библиоiеци сам осеио баш ово  
друџо: безрезервну љубав и иосвећеносi  
књизи — самим иим и књижевносiи.”*

(Радомир Андрић, *Лейоиис*  
Библиоiеке, 29. март 1993.)

Повест о библиотекама увек почиње племенитим коренима који су за сва времена утиснути у памћење људи. Они заслужују нашу пажњу и подсећање јер су део дубоке традиције и историје градова и народа.

Библиотечка делатност у Сремској Митровици бележи своје почетке далеке 1866. године, у време када се град кретао путевима убрзаног развоја и када је започео један од најсадржајнијих периода његове новије историје. Записи и хронике 19. века сведоче о значајним тренуцима из живота

Сремске Митровице: расформирана је Војна граница, изграђене су железничке пруге, дочекан је први путнички воз, развила се трговина, процветало занатство, основани новчани заводи и штедионице, добијен је статус слободног краљевског града, усвојени су Статут, грб и печат града и др. Митровица је 1870. године имала 6000 становника, а 1891. их је било 9556.

У таквом историјском тренутку настајале су и развијале се многе културне институције и друштва, а међу њима, 1866. године и Српска грађанска читаоница. „Високославна Генерал-Команда (у Темишвару) одлуком својом од 24. децембра, 1865. (6. јануара 1866), одељење 9. Бр. 64. — услед Високога Рескрипта Ц. Кр. Ратног Министарства од 18. децембра 1865, одељење 10. Бр. 4603. — изволела је на прошење наше од 2/14. фебруара прошле године (1865) милостиво дозволити, да у месту нашем, засад у дворани код „Зеленог Венца“, српско забавно друштво под именом Грађанска Српска Читаоница основати можемо” — записано је у аналима Читаонице. 16 грађана дало је свој прилог за њено оснивање, а у први њен одбор ушли су: Анастас Зика, председник, Младен Коларовић, секретар, Вића Драгутиновић, Теофил Димић, Коста Поповић, Павле Панаотовић, благајник и Ђорђе Јанковић, књижник.

„Циљ ће овога друштва бити — покрај дружбенога и братског саобраћаја, покрај пријатељскога међусобног споразумљења и покрај пријатне забаве, која ће се у читању новина и других периодичних и забавних листова састојати, — нарочито сиромашно Књижество Српско, у колико то снага наша достигала буде, материјално потпомагати и одгајати.”

Тако је Главном скупштином, одржаном 4. фебруара 1866. године, на коју је дошао „по гласу закона или Статута (Правила) царски комесар мајор Димитрије Радовановић” који је „са кратким, али пуним љубави говором” отворио Скупштину, желећи јој сваки напредак, и започео рад Српске грађанске читаонице. Она ће за дуги низ година зрачити низом садржаја којима су митровачки грађани обогаћивали културни развој града. У Читаоници ће се читати листови, књиге и часописи,

одржавале се светосавске беседе, предавања, књижевне вечери, концерти, ту ће се узимати учешћа у политичким збивањима и догађајима, ту ће се примати гости из других градова и одржавати везе са сродним институцијама.

У оквиру Читаонице развиће се и библиотека чији је почетни фонд бројао 191 књигу, а почетком 20. века их је било 4051. Међу њима било је „српских, немачких, руских, бугарских и других књига” и 33 часописа „од тога 14 политичких, књижевних 4, привредних и стручних 6, илустрованих и шалјивих 6 и других 3.” (подаци из 1906. године)

Делујући дуги низ година, Читаоница је окупљала грађанство, трудећи се да испуни своје задатке које је поставила „Правилима” да „пруживши прилику негује друштвеност и међусобно зближење српског живља у Митровици, те да унапређује народне културне интересе.”

Том циљу дали су допринос многи Митровчани. Књижничари Читаонице били су, између осталих, и др Каменко Суботић, професор митровачке Гимназије и др Милош Ђурић, познати хелениста, који је од 1916. до 1920. године био професор у Митровици, и Јован Удицки, учитељ, школски надзорник и књижевник. Дубоко одан култури, племенити и уважени др Илија Бајић, градски физикус, дугогодишњи председник Читаонице, уградио је низ година свога рада у њене темеље. 1906. године је с поносом могао да изјави да Читаоница „данас располаже са 2300 круна, да има обновљена Правила, уређену књижницу, а Светосавска беседа је подигнута на достојну висину.”

Током 19. века никле су у Митровици и друге читаонице с националним или струковним предзнаком, али Српска грађанска читаоница представља племенити почетак библиотечке делатности у граду.

Увек на ветрометини простора и догађаја, развој града прекинут је I и II светским ратом који су судбину књиге везали за живот човека. Током II светског рата Српска грађанска читао-

ница је затворена, документација уништена, а књижни фонд разбацан и распесен.

После ослобођења Сремске Митровице стварају се услови за успостављање библиотечке делатности. Евидентирају се књижни фондови, прикупљају се расути по бројним просторима и 1946. године у извештају о културно-васпитном раду у граду истиче се да би „све књижнице требало спојити у једну – градску народну књижницу.” Тако започиње рад Народна књижница и читаоница „Просвета” која је имала скромни књижни фонд од 2015 књига и била смештена у две просторије приватне зграде. У том фонду од 2015 књига наћи ће се и сакупљени део фонда Српске грађанске читаонице који је, према речима др Илије Бајића, остао као „морални темељ њене колективне друштвености”. Те књиге и часописи и данас постоје у фонду Библиотеке „Глигорије Возаревић” и сведоче о историји и коренима библиотечке делатности у граду на Сави.

Године које су следиле, означиле су путеве развоја нове библиотеке на старим темељима. И поред потешкоћа организационе природе, рад са читаоцима добија свој замах тако својствен поратним годинама. Организују се часови читања за пионире, кружоци, предавања, књижевне вечери, рад књигоноша и успостављају се покретне библиотеке. У извештају о раду из 1951. године сазнаје се да књижни фонд броји 4630 књига.

Развој града и тежња ка новим облицима рада утицаће и на развој Библиотеке. 1957. године оснива се Дечје одељење са почетним фондом од 2500 књига и 400 читалаца, а 1966. године ово Одељење прелази у нове просторије које ће омогућити успешнији рад са децом основношколског узраста, откривајући им преко различитих облика културне делатности лепоту писане речи и књиге. Часови читања прерастају у омиљене „Сусрете четвртком” чији садржај испуњавају бројни књижевни ствараоци.



1969. године Библиотека улази у нове просторе у центру града и добија назив Библиотека „Глигорије Возаревић” по искреном љубитељу књига, коричару, књиговесцу и издавачу из 19. века Глигорију Возаревићу, рођеном у Лежмиру 1790. године.

Нови услови живљења одразиће се на рад Библиотеке. Наступиће године интензивног деловања, радног замаха, који ову културну установу отварају јавности. Бројни писци, културни и јавни радници, гости су Библиотеке. Разноврсност форми културног деловања, почев од сусрета и књижевних вечери до предавања, изложби, разговора, трибина и симпозијума, пружили су богатство садржаја бројним читаоцима. Овај развој употпуниће и отварање Читаонице са стручном и приручном литературом, намењене студијском раду читалаца. Тако ће се постепено уобличавати организационе јединице Библиотеке које произилазе из њене функције и улоге.

Године које су се низале, продубљивале су започете облике рада. Понекад, зависно од материјалних могућности које одувек

прате рад библиотека, активности су осциловале по учесталости и ширини, задржавајући увек постигнути ниво који се темељио на правим вредностима. Бројне награде, примљене за рад, то и потврђују.



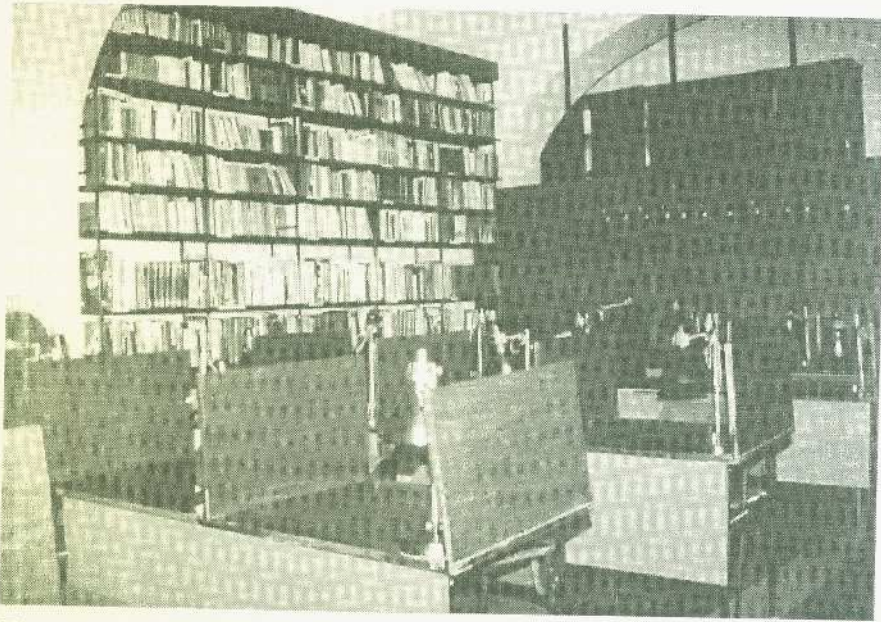
Данас, 130 година од оснивања прве читаонице у граду, Библиотека „Глигорије Возаревић” по својој развијености и функцији

представља једну од регионалних библиотека у библиотечно-информационом систему Републике Србије. Према решењу Министарства културе од 6. јуна 1994. године, Библиотека обавља матичну функцију на територији општина Инђија, Ириг, Пећинци. Рума, Сремска Митровица, Стара Пазова и Шид. Њена унутрашња организација следи законске одредбе о устројству народних библиотека. Стручни рад се одвија у Одељењу за набавку и обраду, у Одељењу за матичне послове и развој библиотечке делатности, у огранцима у Босуту, Јарку, Кузмину, Мартинцима, Чалми и Шашинцима, у Одељењу за рад са одраслима, Читаоници са стручном и приручном литературом, у Одељењу за рад са децом. У склопу Читаонице са стручном и приручном литературом су Завичајна збирка, стара и ретка књига и фонд музикалија, као и књиге на страним језицима. У Одељењу за децу налази се фонд дија и видео филмова, музикалија и грамофонских плоча чији је садржај намењен основношколском узрасту.

Данас Библиотека располаже простором од 673m<sup>2</sup> који је раздвојен и налази се у склопу суседних зграда. Простор је недовољан за рад библиотечких служби, неопходних развоју и функцији библиотеке регионалног значаја. Од техничких средстава Библиотека, поред писаћих машина, поседује ТВ пријемник, радио и касетофон, дијапројекторе, фотокопир, компјутер и у фази је аутоматизације библиотечког пословања. У Библиотеци је запослено 25 радника, од тога у непосредном раду са књигом 20. Током 1996. године 6969 чланова је 69140 пута користило библиотечке услуге. 140247 књига и других публикација је било предмет њиховог интересовања. 30 наслова часописа, дневних и недељних листова пружају информације читаоцима из области дневних догађаја, али и свих других подручја човековог стварања.

Књижни фонд броји преко 100000 књига што је још увек недовољно да би задовољило интересовање и радозналост читалаца.

Новe књиге се обрађују у Одељењу за набавку и обраду где се израђује централни каталог књига на нивоу Библиотеке. Читаоци информације о библиотечком материјалу добијају преко алфаветског, стручног, предметног, насловног и илустрованог каталога као и преко аналитичке обраде часописа.



Полазећи од регионалног значаја и матичне функције, Библиотека повезује библиотеке региона Срема. Тако је матичношћу обухваћено 7 општинских народних библиотека, 32 основношколска, 12 средњошколских и 5 специјалних. Одржавање стручних семинара за библиотечке раднике Срема означава и њихово усавршавање у обављању делатности као и уједначавање њеног нивоа у региону.

Посебно, у оквиру културне и јавне делатности, Библиотека остварује сарадњу са бројном читалачком публиком од предшколског до зрелог доба. Кроз њене просторе прођу многи гости (књижевници, сликари, научници) који својим говором и делом пружају богатство и лепоту човековог стваралаштва. Током последњих година поједини облици рада постају

традиционални (квиз – такмичења средњошколаца, квиз – такмичења основношколаца и др). Садржајем у чијој је основи књига, они повезују читаоце и библиотеке Срема.

Током 1996. године летопис Библиотеке бележи: 25 изложби, 26 библиотечких приредби (књижевне вечери, предавања, књижевни сусрети и др.), 5 литерарних и других квиз – такмичења основних и средњих школа поводом значајних годишњица књижевника или догађаја из завичајне историје, учешће библиотекара у одређеним емисијама локалног радија сваке недеље, чији је садржај везан за популаризацију књиге или најаву библиотечких активности, стручни радови библиотекара, одржавање научних скупова и др.

Заснивајући своје активности на принципима библиотечке делатности, окренута књизи и читаоцима, Библиотека „Глигорије Возаревић” бележи, уз тешкоће које живот доноси, вредне резултате. Током низа година добитник је бројних регионалних, покрајинских и републичких признања (10) која потврђују да су људи у различитим временима њен рад ценили и посебно вредновали.

Више од једног века прошло је од оснивања прве читаонице у Сремској Митровици, од племените понуде и тежње грађана да књига постане саставни део њихових живота. Та тежња траје и данас, јер, у новим условима које доносе садашња и будућа времена, заувек остају вечите основе библиотекарства: љубав према књизи и њен живот и трајање међу читаоцима.

Нада Субашић

Рума

## САБОРИ БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА

Сабор библиотекара Срема, дугогодишње окупљање преданих посленика културе чији свет представља књига, постао је традиција и вредност наше завичајне историје.

Израстао из тежње да се радници у култури Срема окупљају једном годишње како би путем вредних садржаја обогатили своје знање и свакодневну праксу, Сабор је с годинама постао неодојиви део живота библиотекара.

Иницијатива за покретање ове манифестација потекла је од председништва КПЗ и Савеза организација и установа за ширење књиге, среза Сремска Митровица, а прихваћена од Библиотеке Матице српске у Новом Саду, Савета Српске читаонице у Иригу и других заинтересованих институција. Иницијатори су имали у виду традицију овог краја везану за књигу и писану реч уопште: Срем је средиште прве грађанске читаонице у Срба, основане још 1842. године, овде у Иригу. Постоје документи да се у Срему читало и водило рачуна о књизи чак и у најтежим ратним временима, у периоду НОБ-а када су библиотеке скриване и чуване по базама. Ове чињенице дале су подстрек и гаранцију утемељивачима Сабора, да је Срем подручје на коме једна оваква манифестација може да заживи и траје.

Сабор је замишљен као трајна институција, као трибина која ће једном годишње окупити све посленике књиге и друге културне и јавне раднике, трибина на којој ће се измењивати искуства и обављати договарања о заједничким активностима на даљем развоју библиотекарства и ширењу мреже библиотечких установа у Срему. На свечаној седници Савета Српске читаонице у Иригу, одржаној 21. октобра 1962. године поводом



прославе њене 120-те годишњице, одлучено је да се Сабор одржава сваке године и да му седиште буде у Иригу. Тиме је одато признање најстаријој српској читаоници за њен дугогодишњи рад. Први Сабор библиотекара Срема, заправо се и одвијао у оквиру прославе 120-годишњег јубилеја Читаонице. Замишљен као скуп библиотекара Срема, временом је добијао шире размере и окупуљао библиотекаре других регија.

Тема првог Сабора била је: „Искуства и задаци матичних библиотека”; саопштење на ову тему изложила је Зора Весковић у реферату „Народне библиотеке у Срему после доношења Закона о библиотекама НР Србије”. Реферат је дао исцрпну анализу стања библиотечке мреже у Срему.

Други Сабор одржан је 1963. године са темом „Библиотеке у статутима месних заједница и радних организација”, коју је обрадио Александар Јовановић-Саша. Основна мисао овог Сабора је сарадња библиотека са месним заједницама и радним организацијама.

Трећи Сабор, са темом „Путеви и могућности ширења књиге” – референт Зора Весковић, одржан је 1964. године. У реферату су сумирана дотадашња достигнућа на плану ширења књиге као и пропусти који су тај подухват пратили. Кроз дискусију је изнето низ опробаних облика рада са читаоцима од којих се неки и данас користе.

На четвртом Сабору, одражном 1965. године, разматрана је проблематика школских библиотека кроз реферат Зоре Весковић „Улога и значај школских библиотека и њихов однос према народним библиотекама”.

Тема петог Сабора била је „Библиотеке и огранци у насељима Срема”; референт Будимир Стојковић-Буда. Сабор је одржан 1966. године.

На шестом Сабору 1967. године, присутни су саслушали два реферата: Зоре Весковић „Развојни пут библиотека у Срему и остваривање средњорочног плана развоја” и Живка Попова „Место школских библиотека у настави”.

Седми Сабор је одржан 1968. године. Тема Сабора је била „Нови систем финансирања и установе у култури, поводом Закона о заједницама културе” излагач је био Штефан Трајан. Милош Стојановић је информисао присутне о акцији „Месец књиге 68”.

1969. године, на осмом Сабору, разматрани су резултати које су сремске библиотеке оствариле у оквиру седмогодишњег плана кроз „Информацију о седмогодишњем развоју библиотека Срема”, коју је поднела Зора Весковић. Констатоване су разлике између планираних задатака и постигнутих резултата. Организаторима Сабора дато је пуно признање, истакнуте су потешкоће око организовања ове манифестације и потреба сарадње свих матичних библиотека Срема на озом послу.

Тема деветог Сабора, одржаног 1970. године, била је „Правци развоја библиотека у Срему за период 1971–1975. године”. Будимир Стојковић је у уводном излагању дао пројекцију средњорочног плана развоја општинских матичних библиотека Срема, уз упоређивање са планом развоја осталих библиотека у Војводини.

Десети, јубиларни Сабор одржан је 1971. године, у знаку прославе 30-годишњице устанка народа Југославије. Реферати Зоре Весковић „Ширење књиге и писане речи у Срему за време НОБ-а”, и Душка Попова „Партизанска штампа у Војводини за време НОБ-а”, дали су свој допринос познавању овог историјског тренутка Срема и Војводине. Поводом јубилеја Сабора додељене су дипломе члановима првог Организационог одбора Сабора на челу са председником Петром Црвенковићем. Дипломе је уручио председник Савета Српске читаонице у Иригу Ђорђе Утвић.

„Међународна година књиге” била је тема једанаестог Сабора, одржаног 1972. године, а излагач је био Милета Радовановић. На тај начин су се библиотекарски Срема укључили у међународну акцију пропагирања књиге која се одвијала под покровитељством Уједињених нација.

Дванаести Сабор је заказан за 26. октобар 1973. године, али није одржан због малог броја присутних библиотекара. Тема „Млади Доситеј и књига”, требало је да послужи као увод у разговоре о једној новој манифестацији названој „Доситејеви дани” која би била посвећена просветитељу и првом грађанском писцу Доситеју Обрадовићу.

Стицајем околности, дванаести Сабор одржан је наредне, 1974. године. На тему „Самоуправне интересне заједнице” говорио је Срега Стајић. Поводом друге теме, „Млади Доситеј и књига”, говорио је др Божидар Ковачек. Тема је иницирала разговоре, о покретању манифестације „Доситејеви дани”, која треба да прерасте оквиру Срема и постане покрајинска па и републичка манифестација. Закључено је да се ова идеја прихвати.

1975. године одржан је тринаести Сабор библиотекара и саветовање Заједнице библиотека Војводине. Присутни су саслушали четири саопштења: „Нови културни и друштвени аспект библиотека у месној заједници” (Радован Ждрале); „Концепција народне библиотеке у општини и месној заједници у Закону о библиотечкој делатности” и „Стандарди за народне библиотеке” (Радоња Вукославовић); „Концепција и изградња мреже библиотека у општини Зрењанин” (Радојица Томашевић) и „Стање и проблеми мреже библиотека у месним заједницама Срема” (Милорад Петровић).

Четрнаести Сабор (1976. године) имао је три саопштења: Милорад Петровић, „Библиотекарство у средњорочним плановима развоја општина Срема”, Марија Чурчић, „Завичајне збирке у библиотекама Војводине” и Нада Субашић, „Завичајне збирке у библиотекама Срема”. Овом приликом усвојен је и Програм рада Сабора за текући развојни период.

Петнаести Сабор одржан је 1977. године, са саопштењима Нале Субашић о „Петнаест Сабора библиотекара Срема”; Милорада Боројевића, „Организационо јачање регионалног библиотечног система Срема” и Лазара Чурчића, „Саопштење о Михаилу Владисављевићу и његовом књижевном раду”. На овом Сабору уручене су и повеље Општинске конференције ССРНВ Ириг

организацијама и појединцима за допринос у раду Сабора. Повеље је уручила Љиљана Турчиновић.

На шеснаестом Сабору 1978. године била су четири саопштења: Ђорђе Утвић, „Услови и могућности рада библиотеке у туристичком месту”; Момчило Рокнић, „Организација и рад матичне службе у библиотекама Срема и међубиблиотечка размена и сарадња”; Иванка Веселинов, „Саопштење о Милици Стојадиновић-Сркињић поводом 150 година рођења” и Милорад Петровић, „Информација о раду редакције публикације Сабора библиотекара Срема”.

Седамнаести Сабор 1979. године презентирао је реферате: Јован Радуновић, „Новине у књижевном стваралаштву Срема” (уз учешће преко двадесет песника из Срема и осталих делова Војводине); Гордана Биљетина, „Школске библиотеке у Срему, са освртом на уређење њихових фондова”; Живко Попов, „Функција школске библиотеке у васпитно-образовном процесу”; и Радован Мићић, „Лик библиотечног радника у школским библиотекама”.

Теме осамнаестог Сабора, 1980. године биле су: Милорад Петровић, „Остваривање средњорочних планова развоја сремских библиотека у периоду 1976–1980. године”; Момчило Рокнић, „Основни задаци развоја библиотека и библиотечке делатности на подручју Срема за период 1981–1985. године” и Живко Попов, „Саопштење о Симеону Пишчевићу, поводом 200 година рођења”. Усвојен је и план рада Сабора за период 1981–1985. године.

Деветнаести Сабор 1981. године: др Љубивоје Церовић, „Штампа у Срему за време НОБ-а” и Нада Субашић, „НОБ у завичајним збиркама библиотека Срема”.

Двадесети Сабор одржан је у Врднику 1982. године. Вукашин Биволаревић-Волф говорио је о „НОП у Срему 1942. године”; Зора Весковић, „Сабор библиотекара Срема – договор о ширењу писане речи”, Ђорђе Утвић, „140 година Српске читаонице у Иригу” и Вида Зеремски је приказала књигу

Душана Панковића „Српске библиографије 1766–1850”. На овом Сабору први пут је уручена годишња награда „Доситеј Обрадовић” коју додељује Основна организација Савеза библиотечких радника Срема. Награда је додељена Зори Весковић и Народној библиотеци „Доситеј Обрадовић” из Старе Пазове. И овом приликом су уручена признања заслужним појединцима и организацијама за рад Сабора. Поводом XX Сабора, Српска читаоница и књижница у Иригу штампала је Билтен о Саборима од 1962 до 1982. године, који је приредио Ђорђе Утвић.

Двадесет први Сабор, Врдник 1983. године. Тема Сабора је „Велики транспорт”, поводом 40. годишњице овог историјског догађаја. Своја сећања на догађаје евоцирао је Арса Ковачевић-Ака. Другу тему: „Два века од појаве *Живота и прикљученија* Доситеја Обрадовића” обрадио је Лазар Чурчић.

Двадесет други Сабор, такође је одржан у Врднику 1984. године; „О војно-политичкој ситуацији у Војводини 1944. године” говорио је Душан Лазић-Гојко, о „Жivotу и делу Вељка Петровића” поводом 100 година рођења, говорио је академик Бошко Петровић а о „Жivotу и делу Владимира Хурбана Владимiroва” Жежеф Валихора.

Двадесет трећи Сабор, Врдник 1985. године; Селимир Радуловић, „Савремена војвођанска поезија” и Павле Поповић, „Живот и дело Јована Поповића” (поводом 80 година рођења).

Двадесет четврти Сабор 1986. године поново се одржава у Иригу, где о „160 године Матице српске” говори др Чедомир Попов, а о „50 година ОМПОК-а” др Љубивоје Церовић.

Двадесет пети Сабор је одржан у Врднику 1987. године, посвећен је 50-годишњици Титовог доласка на чело КПЈ. Књижевница Јара рибникар евоцирала је своја сећања на сусрете са њим.

Двадесет шести Сабор 1988. године имао је две теме: „Настанак и развој грађанских библиотека у Срему” реферат Ђорђа Утвића и „175 година од рођења Петра I Петровића Његоша”, о коме је говорио др Душан Михајловић.

Двадесет седми Сабор 1989. године одвијао се у обновљеном здању манастира Хоново, где је на тему 600 година косовске битке, др Јелка Ређеп одржала предавање „Косово – историја и легенда”. Након предавања у манастирској цркви је одржан концерт посвећен Косову, а затим су учесници посетили стари манастир Хоново, где је о историји манастира говорио Ђорђе Утвић. Учеснике Сабора примио је и поздравио и касније пратио рад Сабора епископ сремски господин Василије.

Двадесет осми Сабор одржан је у манастиру Крушедол 1990. године. О „300 година велике сеобе Срба” говорио је професор Душан Вујичић, док је протосинђел др Стефан Чакић говорио о настајању и значају манастира Крушедол. Учесници Сабора посетили су сеоску цркву у Крушедолу, која је првобитно била женски манастир, где је о деспотици Ангелини Бранковић говорио Ђорђе Утвић.

Двадесет девети Сабор одржан је у манастиру Велика Ремета 1991. године. Ту је на тему „200 година српске штампе” говорио др Душан Попов, а о Лази Костићу, поводом 150 година рођења, Миро Вуксановић.

Тридесети Сабор, Ириг 1992. године, читаонички простор новог Дома културе у Иригу. Теме: „150 година постојања и рада Српске читаонице у Иригу”, Ђорђе Утвић; „Реч поводом 30 година Сабора библиотекара Срема”, Нада Субашић и „100 година од рођења нашег књижевника и нобеловца Иве Андрића”, др Мирослав Егерић. Тодор Бјелкић је представио књижевнице из Срема, а Јован Радуновић књижевнике окупуљене око едиције „Фрушкогорје”.

Тридесет први Сабор није одржан 1993. године, упамћене по многим животним и материјалним тешкоћама. Баш због тога библиотекари Срема нису се окупили тог октобра у Иригу. Учинили су то 1994. године када је Лаза Чурчић говорио о јубилејима србуљских инкунабула и палеотипа, а Радован Ждрале о свом роману о Николи Тесли „Господар муња”. Библиотекари су посетили и манастир Хоново.

Тридесет други Сабор 1995. године био је садржајно везан за 100-годишњицу часописа „Бранково коло” и друге значајне годишњице. Започет окупљањем у Иригу где је изложбу „Странице Бранковог кола” коју је поставила Библиотека „Глигорије Возаревић”, отворила Нада Јаңковић говорећи о књигама и библиотекама у „Бранковом колу”, настављен је у Карловачкој гимназији излагањем др Весе Милинчевића „100-годишњица 'Бранковог Кола'”, Мире Вуксановића „450-годишњица Милешевске штампарије” и др Јована Плавше „130-годишњица рођења Јована Цвијића”.

Тридесет трећи Сабор 1996. године је за тему имао вредан и за библиотекарске значајн јубилеј: „Век и по читалишта у Србији”. О овој теми говорила је др Десанка Стаматовић, аутор књиге „Читалишта у Србији у 19. веку”. Радни део Сабора био је везан и за 150-годишњицу рођења Јована Грчића Миленка о чијем животу и песничком стварању је говорила мр Мирјана Брковић, библиотекар Матице српске. Одласком на гроб Јована Грчића Миленка, у Беочин, где је Жељко Вучковић, библиотекар Матице српске, читао песникове стихове, доживљај о овом рано преминулом песнику био је потпун.

Ова хронологија обухвата у најкраћим цртама само радни део саборских активности који није био и једини. До установљења манифестације „Доситејеви дани”, Сабор је трајао и по неколико дана испуњених разноврсним културним активностима; одржан је читав низ књижевних сусрета, драмских представа аматера и великих позоришних кућа, уз учешће хорова, рецитаторских секција и познатих рецитатора. Постављене су изложбе књига и ликовних радова. Често је организован обилазак историјских и културно-историјских споменика Фрушке горе. Свечано су додељиване награде „Доситеј Обрадовић”, награде едиције „Стражилово” и многе друге. Не треба заборавити ни то да су „Доситејеви дани”, манифестација програмски шира од Сабора, имала свој корен, свој основ, баш у Сабору који је први пут окупио посленике књиге у Иригу.

У реализацији програма саборских дана учествовало је много људи и институција, у првом реду из Ирига и Срема, Покрајине и Републике. Радници Српске читаонице у Иригу и њени руководиоци (Милан Јелкић, Драган Стојић, Јелена Суботић, Борђе Утвић, Весна Ћосић), током низа година, дали су свој не мали допринос раду Сабора и заслужни су за његово трајање.

Сабор је током протеклих година имао и успона, и застоја, и потешкоћа, али и поред тога он траје упорно и плодно, потврђујући се одређеним резултатима, везан за октобар, за Срем, за Ириг, живописно фрушкогорско место у коме је далеке 1962. године први пут и одржан.

*Лейосава Радојевић*

*Народна библиотека „Др Ђорђе Натошевић”*

*Инђија*

## О „СУСРЕТИМА БИБЛИОГРАФА У СПОМЕН ДР ГЕОРГИЈА МИХАИЛОВИЋА”

У ЗНАКУ ЈУБИЛЕЈА

„Сусрети библиографа у спомен др Георгија Михаиловића” одржавају се у Инђији од 1983. године. Др Михаиловића, лекар по професији, а љубитељ, сакупљач и познавалац старе и ретке књиге по вокацији, аутор дела „Српска библиографија XVIII века”, живео је у овом граду од 1944. па до краја живота, 1969. године.



Сусрети су посвећени успомени на др Михаиловић, али су у протеклих тринаест година били и прилика да се, како у стручним круговима, тако и пред широм јавношћу, истакне суштина и значај библиографије. И кроз званичан програм и кроз непосредне контакте учесника, Сусрети су допринели афирмацији библиографског рада као извора информација и претпоставке бављења било којом научном дисциплином или истраживањем, а осветлили су и место, улогу и важност тога рада са историјског и националног аспекта.

Управо са тог становишта посматрано можемо рећи неколико речи о делу др Михаиловића. Његов допринос и резултати у области библиографије објективније се могу вредновати тек ако се има у виду чињеница да су књиге, као и други видови духовног стваралаштва доживели веома тешку судбину на овим просторима. Та судбина је део историјске, социјалне и културне трагедије која је наш народ задесила, не само у даљој прошлости, већ и у скорије време.

Угрожавање физичког и моралног статуса српског народа започињало је и текло упоредо са атаком на његово духовно биће – скрнављењем и пустошењем цркава и манастира, уништавањем, паљењем и пљачком реликвија и књига. Многи споменици и уметничке вредности, заувек и ненадокнадиво су отргнути од овог народа. Трагање за њима, за било каквим доказом да су постојале, без обзира на временску дистанцу, јесте трагање за делићима мозаика, који нас увек и свуда тумачи и приводи нама самима, јача самосвест и враћа сопственим коренима. Из тих разлога можемо рећи да је бавећи се књигом XVIII века др Михаиловић радио посао од изузетне националне важности и интереса.

Исходиште оваквог односа према културној баштини српског народа, сигурно се добрим делом налази и у породици из које је др Георгије потекао. Породица Михаиловић изнедрила је и однеговала појединце у чији систем вредности је чврсто инкорпориран етички и естетски однос према књизи и уметничким делима уопште. Чланови породице Михаиловић,

почевши од њених родоначелника у Вуковару – браће Риста и Јанка који су у 18. веку дошли из Скопља, без обзира да ли су били трговци, правници, песници или лекари, имали су изразиту наклоност према књизи. Били су „љубитељи књижевства”, претплатници на књиге, пренумеранти, преводиоци, поштоваоци Вука и Даничића, ангажовали су се лично, али су и анимирали друге Србе за помоћ око штампања и издавања књига.

Наслеђујући и настављајући овакав породични дух и традицију Георгије Михаиловић је веома рано започео свој рад на сакупљању и проучавању старих рукописа, одгонетању времена настанка, ауторства места штампања, историјског контекста, практичних, политичких и културних последица и вредности дела, скидања вела тајни са живота и судбине књиге.

Георгије Михаиловић је рођен 1892. год. у Вуковару. Око 1900-те године породица се пресељава у Стару Пазову. Средњу школу је похађао у Новом Саду у периоду од 1902. до 1910. године. Вероватно је сусрет са професорима од којих су поједини били изузетне личности, посете књижарницама и антикварницама, склоност ка колекционарству – већ у тим школским данима определили његову овоземаљску „мисију” – библиофилство и библиографију.

После завршене гимназије отпутовао је у Грац на студије. Паузирао је годину дана двоумећи се између медицине и филозофије. Претпостављамо да је одлуку да студира медицину донео поштујући вољу родитеља, али ни жеља, ни љубав према књизи нису ишчезли. Као лекар радио је у Старој Пазови, а 1944. године премештен је са службом у Инђију.

Из мноштва сећања и интересантних детаља које су забележили пријатељи, поштоваоци и колеге Георгија Михаиловића – Лазар и Марија Чурчић и Душан Панковић, закључујемо да се радило о снажној и оригиналној личности, особи преданој свом позиву, али и својој страсти. Био је то човек изразите индивидуалности, према мерилима обичних људи и мале средине у којој је живео, необичан и осамљен.

Верујемо да је његов недовољно присан однос са околином био једним делом условљен и недостатком слободног времена — често је путовао, много истраживао, писао. Трагајући за непроцењивим културним и књижевним благом, за оним што је разнето или се од раније налазило у другим срединама, обишао је многе градове тадашње Југославије, а путовао је и у Москву, Кијев, Лењинград, Беч, Грац, Будимпешту итд. Био је то веома сложен и напоран посао који је захтевао широко и разноврсно знање и ерудицију, али и велику посвећеност и стрпљење.

Рад на „Српској библиографији XVIII века” Георгије Михаиловић је започео, по свој прилици, одмах након II светског рата. У датим околностима, такав научни подухват представљао је поход у непознато. Али, био је то и неодложан задатак. После ненадодиве штете и катастрофе која је погодила књигу и целокупну културу на нашем тлу, после страдања Народне библиотеке у Београду, разарања и пустошења манастира Фрушке горе, пустошења Патријаршијске библиотеке у Сремским Карловцима — неодложно је требало пронаћи и спасити, пописати и сачувати преостала дела. Постојеће стање је повећавало изазов, али је умањивало наду у могући успех. Рад је био отежан и недостатком дефинисаних правила и критеријума и немогућношћу упоређивања и провере претпоставки и резултата до којих је долазио.

С друге стране, оно што је сигурно др Михаиловића охрабривало да се прихвати овог озбиљног и обимног посла, била је чињеница да је имао доста знања из ове области, поседовао је библиотеку са вредним делима и ретким књигама и пред собом је имао Библиографију Стојана Новаковића. Мора се поменути и сарадња са Народном библиотеком из Београда и Матицом српском, чији су фондови и стручни кадрови стајали на услузи. С методолошке стране основно опредељење је било да када год је то могуће види књигу коју пописује тј. опише књигу *de visu*. То је, свакако продужавало истраживање, али је олакшавало конкретан рад и давало му виши степен научне објективности. Од укупно 413 библиографских јединица које

чине садржину „Српске библиографије XVIII века”, аутор није видео само 51 књигу. Књиге које нису биле доступне, обрађене су на основу других извора који су такође доследно и критички проверавани.

Библиографија др Михаиловића обухвата књиге према следећим критеријумима, за које се сам определио:

1. књиге објављене на језику српске књижевности 18. века
2. књиге Срба аутора објављене на латинском и немачком језику
3. књиге објављене за Србе на руском, понајвише уџбеници и литургијске књиге
4. службене публикације које се односе на Србе на немачком језику

Иако овим критеријумима нису обухваћене све књиге које су се требале наћи у овој библиографији (изостављено је бележење књига по територијалном принципу, а након издавања Библиографије др Михаиловић је отпочео бележење књига Срба аутора објављених на руском језику), иако је било и других недоследности и мањкавости (сам аутор је исказао незадовољство због скраћивања текста и мноштва штампарских грешака) — историјска, теоријска и стручна вредност „Српске библиографије XVIII века” је огромна и неоспорна. Имајући у виду предности и недостатке, Душан Панковић је у свом раду „Библиограф др Георгије Михаиловић” изнео следеће оцене: „*Српска библиографија XVIII века* је општа ретроспективна национална библиографија. У њој је забележена целокупна књижевна продукција за коју се данас зна, дакле, исцрпна је. Библиографски елементи су у њој допуњени описом примерка књиге у погледу штампарског слога, илустрација, повеза, садржаја. По томе је дескриптивна. Она је самостална и примарна, јер је највећи део грађе описан *de visu*.”

Оно што бисмо могли, такође истаћи као значај ове, али и библиографије уопште, јесте да је она у функцији израде нових и потпунијих библиографија.

Библиографија Георгија Михаиловића изашла је из штампе 1964. год. За овај рад добио је Октобарску награду Града Београда за 1965. годину. Такође, 1968. додељена му је Октобарска награда Инђије за животно дело. Захваљујући њему овај мали град посећивали су многи умни и учени људи. Фондове приватне библиотеке др Михаиловића користиле су установе као што су Матица српска и Народна библиотека Србије, и то за изложбе старе и ретке књиге, за фототипска издања и за научна истраживања из различитих области. Након смрти др Михаиловића, поштујући његову последњу вољу драгоцене књиге припале су Матици српској.

Из свега изнетог наслућује се и разлог: зашто Сусрети библиографа у спомен Георгија Михаиловића и зашто у Инђији. Овај град је захваљујући др Михаиловићу и захваљујући Сусретима постао место неговања, респекта и озбиљног бављења библиографским радом. На обострано задовољство и општу корист — умни и учени људи и даље долазе у ову средину.

Идеја о оваквом скупу постојала је доста дуго, али прве конкретне иницијативе потекле су на Сабору библиотекара Срема, октобра 1982. године у Иригу. Овај предлог прихваћен је на Скупштини библиотечких радника Срема у Старој Пазови. У сусрет Сусретима, десетим по реду, а подсећајући се почетака и историјата, најупутније је консултовати сећања учесника и организатора. Душан Панковић је поводом десетогодишњице Сусрета, 1993. године о томе рекао следеће (објављено у Зборнику Сусрети библиографа 91/93): „Четвртог октобра 1982. године Лазар Чурчић и Душан Панковић написали су образложење идеје да се установи Секција за библиографију при Сабору библиотекара Срема. Идеју је подржао и Миодраг Живанов, тадашњи начелник Библиографског одељења Народне библиотеке Србије у Београду. Двадесет седмог јануара

1983. године Савет Народне библиотеке „Др Ђорђе Натошевић” донео је Одлуку да се установе Сусрети библиографа у спомен др Георгија Михаиловића и одмах именовано чланове Припремног одбора: Миодраг Живанов, Лазар Чурчић, Ђорђе Утвић из Ирига, и за домаћина Сусрета тадашњу управницу Народне библиотеке у Инђији, Гордану Биљетину.”

Први састанак Припремног Одбора Сусрета одржан је трећег фебруара 1983. године. На њему је утврђен Програм рада Сусрета и датум одржавања. Договорено је да се на Сусретима износе сећања на Георгија Михаиловића и сугерисано да ова излагања не треба да претендују да пруже научну или стручну оцену његовог библиографског рада, већ да се чује што више података и занимљивих детаља о животу, сакушљачком и колекционарском раду, путовањима, његовој библиотеци, сећања на дружење и сусрете са сарадницима, доласке у Народну библиотеку и Матицу и слично.

За главне теме првих Сусрета предложено је осветљавање ликова Антонија Арнота и Георгија Лазаревића, као и радови на теме: Проблеми израде српске библиографије XVIII века и Израда регионалних библиографија НОБ-а. Чланови Припремног одбора позитивно су оценили и прихватили предлог да се на Сусрете позову и библиографи из библиотека са подручја целе Србије и из Осиека, Скопља, Вуковара, Цетиња и са Катедре за библиотекарство и филозофију из Сарајева. Овај предлог који је у потпуности реализован дао је позитивне резултате и допринео квалитету и нивоу Сусрета током свих ових година.

У циљу што боље и успешније организације Сусрета одржано је више радних састанака, договора и консултација на којима је разматран и усвојен Пословник о раду, решавана нормативна, финансијска, техничка и друга пратећа и практична питања.

У мају исте године одржан је конститутивни састанак Одбора Сусрета, који су поред чланова Припремног одбора сачињавали и представници друштвено политичких заједница и организација и културних институција Србије и Војводине.



Једна од најважнијих одлука која је тада донета односила се на издавање Зборника радова са одржаних Сусрета библиографа. Договорено је да се у Зборницима обједине и штампају радови који су од стране учесника били представљени у виду усмених излагања или приложени.

У току 1983. године, а у поводу организовања I Сусрета, у издању Народне библиотеке „Др Ђорђе Натошевић”, објављена је књига „Прилози српској библиографији 18. века”. Др Георгије Михаиловић после објављивања „Српске библиографије XVIII века”, наставио је рад и истраживање и проширио га на књиге аутора Срба објављене у Русији, а резултате до којих је дошао није стигао да објави, осим у неколико бројева „Библиотекара”. Књига „Прилози српској библиографији 18. века” на једном месту доноси допуне настале после 1964. године које се састоје од 24 библиографске јединице. За штампу их је приредио Душан Панковић, поштујући хронолошки принцип сређивања библиографске грађе у делу др Михаиловића.

У „Прилозима српској библиографији 18. века” штампана је и монографија „Библиограф др Георгије Михаиловић” Душана Панковића, који поред биографских података и веома интересантних детаља који нам тумаче и осветљавају личност др Михаиловића, даје и несвакидашње аналитичан и стручан приказ и објективну научну оцену његовог дела. У истој књизи налазе се и два веома вредна рада који су и сами својеврстан наставак дела др Михаиловића. Миодраг Живанов, библиограф Народне библиотеке Србије, сакупио је и представио књиге српских аутора објављених током 18. века у Русији, а Јоаким Будимски у прилогу „Библиографија публикација новосадске штампарије Емануела Јанковића и његових наследника, 1790–1800.”, изопштавао је територијални принцип при изради националних библиографија. Лазар Чурчић написао је кратке, али садржајне прилоге насловљене: „Реч унапред” и „О овој књизи”. Ово је уједно био и почетак издавачке делатности Народне библиотеке „Др Ђорђе Натошевић” из Инђије.

Први Сусрети библиографа одржани су 14. октобра 1983. године. На њима је учествовало преко седамдесет најистакнутијих библиотечких радника и библиографа из Србије, са Цетиња, Осијека и Сарајева. Укупно је било шеснаест саопштења. Сва саопштења су штампана у Зборнику „Сусрети библиографа 83.”.

У периоду од 1983. год. до данас одржано је девет Сусрета — ове године одржавају се десети по реду Сусрети библиографа. До 1987. г. Сусрети су одржавани сваке године, а тада је одлучено да се из објективних разлога, углавном материјалне природе, одржавају бијенално, и то — 1989, 1991, 1993, 1995. године. На деветим Сусретима, 1995. договорено је да се поново одржавају сваке године.

Укупан број учесника на досадашњим Сусретима креће се око седамсто, из великог броја библиотека и библиографских установа из Србије, из Сарајева, Цетиња, Вуковара, Осијека, Скопља. Преко осамдесет библиографа саопштило је или приложило своје радове. Обухваћене су двадесет и три теме, кроз које је дат допринос стручном и научном тумачењу и разјашњавању многих питања теорије и праксе библиографског рада. Сусрети су испунили и дуг према заслужним и значајним личностима, годишњицама и датумима наше културне историје.

На Сусретима су, како кроз организацију и припреме, тако и у стручном делу и кроз излагања учествовала најзначајнија имена наше савремене библиографије:

Миодраг Живанов — бивши руководиоца Библиографског одељења Народне библиотеке Србије; аутор и приређивач више значајних радова из библиотекарства и библиографије; главни редактор Српске библиографије Књиге 1868–1944.;

Лазар Чурчић — радио у Матици српској од 1953. године.; од 1959. почео да објављује у Зборнику Матице српске, Библиотекару, Летопису, у дневним и недељним листовима. У Матици српској радио је у највећој постојећој збирци рукописних и штампаних Србуља; аутор дела „Српска књиге

и српски писци 18. века”, аутор, приређивач, редактор многих значајних дела из старе и ретке књиге.

Душан Панковић — библиограф из Инђије, аутор „Српске библиографије 1766—1850.” као и више радова у периодици: „Библиограф др Георгије Михаиловић”, „Захарије Орфелин као библиограф” итд.

Војислав Максимовић — доктор књижевноисторијских наука, ректор Универзитета Републике српске, поред осталих дела познато је „Основи теорије библиографије”.

Душан Мартиновић — библиограф са Цетиња, аутор тридесет монографских публикација, преко петсто чланака, студија, прилога, приказа итд. Уредник часописа „Библиографски вјесник”.

Поред наведених и велики број не мање уважених и цењених библиографа као што су: Силвија Ђурић, Властимир Ерчић, Љубомир Дурковић, Ксенија Лазић и уз њих плејада млађих библиографа чији резултати говоре да су врсни наследници својих старијих колега. Сви они су имали веома запажена и повољно оцењена излагања на теме којима су се бавили Сусрети.

#### РЕДОСЛЕД ГОДИНА ОДРЖАВАЊА СУСРЕТА СА ТЕМАМА КОЈЕ СУ ОБРАЂИВАНЕ:

##### *I СУСРЕТИ БИБЛИОГРАФА ОДРЖАНИ 1983. г. ТЕМЕ:*

1. Проблеми израде регионалних библиографија НОБ-а
2. Поводом 150-годишњице рођења Антонија Арнота и уредника ЦВЕТА — Георгија Лазаревића
3. Проблеми израде српске библиографије 18. века

##### *II СУСРЕТИ БИБЛИОГРАФА ОДРЖАНИ 1984. г. ТЕМЕ:*

1. Ка изради библиографије и историје штампаних ћирилских књига Југословенских народа од XV до XVIII века

2. Проблеми израде завичајних библиографија периодике

##### *III СУСРЕТИ БИБЛИОГРАФА ОДРЖАНИ 1985. г. ТЕМЕ:*

1. Захарије Орфелин и српска библиографија — поводом 200 година од смрти првог српског библиографа
2. Савремена текућа библиографија монографски издања националног типа у Југославији

##### *IV СУСРЕТИ БИБЛИОГРАФА ОДРЖАНИ 1986. г. ТЕМЕ:*

1. Садржаји Летописа Матице српске као први облик библиографије прилога у српској периодици — поводом стогодишњице смрти Јована Суботића
2. Иван Прокофјевич Каратајев и библиографи ћирилске књиге народа Југославије — поводом стогодишњице смрти
3. Текућа библиографија серијских публикација националног типа

##### *V СУСРЕТИ БИБЛИОГРАФА ОДРЖАНИ 1987. г. ТЕМЕ:*

1. Вук Карацић и проблеми књиге и библиографије

##### *VI СУСРЕТИ БИБЛИОГРАФА ОДРЖАНИ 1989. г. ТЕМЕ:*

1. Национална ретроспектива библиографија у Југославији — поводом 120 г. од објављивања „Српске библиографије за новију књижевност 1741—1867. г.” Стојана Новаковића
2. Израда националних библиографија у СФРЈ
3. Осврт на библиографско дело Стојана Новаковића
4. Улога и место ретроспективне библиографије

##### *VII СУСРЕТИ БИБЛИОГРАФА ОДРЖАНИ 1991. г. ТЕМЕ:*

1. Библиографија српске књиге 18. века од Орфелина до Георгија Михаиловића

2. Библиографија и аутоматизација
3. Приказ најновије свеске Српске библиографије у издању Народне библиотеке Србије

#### VIII СУСРЕТИ БИБЛИОГРАФА ОДРЖАНИ 1993. г. ТЕМЕ:

1. Поводом 100 година од рођења др Георгија Михаиловића
2. Библиографија старе српске књиге, поводом 500 година Црнојевића штампарије и 200 година од СЛАВЕНОСЕРБСКИХ ВЕДОМОСТИ Стефана Новаковића
3. Библиографски аспекти аутоматизације

#### IX СУСРЕТИ БИБЛИОГРАФА ОДРЖАНИ 1995. г. ТЕМЕ:

1. Проблеми и стање у изради савремених персоналних библиографија
2. Стање и проблеми израде завичајних библиографија
3. Приказ II. свеске Српске библиографије. Књиге 1860–1944.

Један од највреднијих и најтрајнијих резултата Сусрета библиографа јесу Зборници сусрета – који садрже сва излагања и приложене радове по већ поменутим темама. Они су материјални докази свега што је изречено и урађено, онога што је био задати циљ и смисао сусретања. Путем Зборника сусрета овај научни и стручни скуп се представио и препоручио заинтересованој библиографској и шире библиотечкој јавности. Зборници су доспели не само до библиотека у нашим срединама, већ уз помоћ Народне библиотеке Србије и у бројне славистичке центре и катедре у свету.

До сада је објављено шест свезака Зборника, и то: 1983, 1984, 1985, двоброј 1986/87., 1989, двоброј са Сусрета одржаних 1991 и 1993. године. У завршној фази је издавање седмог Зборника са Сусрета одржаних 1995. године, који осим стручних и научних радова садржи и прилог о свим библиографима-учесницима досадашњих Сусрета.

Уредништво Зборника сусрета током протеклих година радило је у истом саставу. Чине га: Гордана Биљетина, главни и одговорни уредник, Симо Поткоњак, секретар уредништва, Светислав Николић, мр Миодраг Живанов, Лазар Чурчић, Душан Панковић. Зборник 91/93 и 95. уредио је С. Поткоњак.

Преглед Зборника Сусрети библиографа са становишта броја страна, броја прилога и сарадника

година	број страна	прилози	сарадници
1983	93	7	6
1984	102	19	18
1985	140	22	18
1986	99	14	14
1988 (двоброј)	151	21	16
1989	86	15	18
1995 (двоброј)	158	24	21

У току протеклих година редовно је анализиран и оцењиван рад, проблеми, стање и могућности, а у функцији што квалитетније организације Сусрета. Показало се да је првобитна идеја и целокупно ангажовање на одржавању Сусрета библиографа у Инђији било оправдано и исправно. Највише од свега ово потврђује чињеница да су Сусрети окупили најистакнутија библиографска имена са наших простора.

Иако је библиографија један од основних извора информација и неопходан инструмент за бављење научним радом уопште, мало људи познаје њену суштину и она нема много поклоника. Рад на библиографији је мукотрпан и нема адекватно друштвено признање и вредновање које заиста заслужује. Сусрети су и у том смислу доказали себе као једна од значајних могућности за афирмацију овог рада у јавности. Сусрети су до сада представљали својеврсну манифестацију стручних и научних, веома систематично и темељно обрађених радова из области библиографије и библиотекарства, а нарочито из историје библиографског рада. Посебну похвалу заслужују радови посвећени истакнутим личностима историје библио-

графске делатности, који нису били само подсећање на оно што је било квалитетно и добро у прошлости, већ су представљали критичко вредновање и допринос даљем развоју библиотекарства.

Показало се да су теме о којима се расправљало на Сусретима олабране увек правовремено и да су задовољавале потребе и одржавале интересовања у нашој библиографској науци. То потврђује и број приспелих саопштења из различитих библиотечких центара, као и њихов научни карактер и завидан стручни ниво.

Сусрети су били прилика да се библиотечки радници окупе, размене искуства, потврде претпоставке, разреше дилеме и прошире сазнања о савременим кретањима, не само у области библиографије, већ и система информисања уопште.

Сусрети су представили и поздравили многе библиографе који свакодневним радом откривају, чине доступним, прегледним, систематизованим и употребљивим мноштво књига, публикација, рукописа, докумената – непроцењиво богатство информација, садржаја и порука.

„Сусрети библиографа у спомен др Георгија Михаиловића”, уз све побројано, јесу и начин одавања признања библиотека-рима и библиографима као истинским заљубљеницима и посвећеницима књиге, изузетним професионалцима, стручњацима и научним радницима, који не траже славу, нити је ишчекују као могући циљ или награду за свој рад. Људима који раде у корист и у славу КЊИГЕ.

#### РЕГИСТАР ИМЕНА УЧЕСНИКА СУСРЕТА БИБЛИОГРАФА И ГОДИНА УЧЕШЋА

Аранитовић, Добрило 1991, 1995

Башовић, Љубинка 1983

Брежанчић, Бојана 1986

Букумировић, Србислав 1993

Војиновић, Станиша 1989

Вуковић, Бојана 1995

Вуковић, Јован 1984

Георгијевић, Михајло 1984, 1986, 1987

Глишић, Славица 1989

Грбић, Душица 1983, 1984, 1993

Денић, Чедомир 1985

Дурковић – Јакшић, Љубомир 1987

Ерчић, Властимир 1986

Живанов, Миодраг 1983, 1993, 1995

Зеремски, Вида 1983, 1984, 1985

Ивић, Милица 1995

Јованцаи, Марија 1995

Ковачић, Анго 1987

Котарчић, Љубомир 1985

Лазич, Ксенија 1983

Лазич, Милорад 1993

Максимовић, Војислав 1983, 1984, 1985, 1986, 1989, 1991

Марковић, Живко 1983, 1984

Марковић, Ратко 1995

Марковић, Светлана 1986, 1989

Мано-Зиси, Катарина 1984

Мартиновић, Душан 1984, 1985, 1986, 1989, 1991, 1993, 1995

Милићевић, Мирко 1983

Милосављевић, Ивана 1985

Минчић-Обрадовић, Ксенија 1993

Мирчов, Светлана 1989, 1991, 1993, 1995

Мићић, Радован 1987, 1989, 1993  
 Мојсова, Љубица 1985  
 Момировић, Петар 1984, 1985

Олар, Корнелија 1983, 1986

Павковић, Јоана 1995  
 Папковић, Душан 1983, 1984, 1986, 1993  
 Папћик, Ласло 1983  
 Пејин, Јован 1993, 1995  
 Поповић, Љиљана 1989  
 Поповић, Љубодраг 1993  
 Поткоњак, Симо 1983

Радуловић, Здравка 1989, 1993, 1995  
 Рогуља, Петар 1989

Сентђерђи, Иштван 1984  
 Сечански, Вера 1983, 1986, 1987, 1989  
 Симулов, Обрад 1989  
 Синдик, Нада 1984  
 Спасић, Бранислава 1985  
 Стојадиповић, Вера 1985, 1995

Трајковић, Борјанка 1989, 1991, 1993, 1995

Ђирић, Милица 1989

Хациосмановић, Ламија 1987

Црљић, Вера 1989

Чаки, Пирошка 1989, 1995  
 Человски, Самуел 1984, 1985  
 Чука, Марија 1995  
 Чурчић, Лазар 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1991, 1993  
 Чурчић, Марија 1983, 1984, 1993

Шкорић, Катица 1993

#### ЛИТЕРАТУРА:

1. Панковић, Душан: Библиограф др Георгије Михаиловић. Библиотекар, 3–4/1975, стр. 272–314.
2. Панковић, Душан: Др Георгије Михаиловић – Српска библиографија XVIII века – додатак 2. Библиотекар 1–6/1978, стр. 89–105.
3. Прилози Српској библиографији 18. века. Инђија, 1983.
4. Зборници СУСРЕТИ БИБЛИОГРАФА. Инђија, 1983, 1984, 1985, 1986/87, 1989, 1991/93.
5. Извештаји, Одлуке, записници са седница и састанака Припремног одбора Сусрета, Одбора Сусрета, Издавачког савета и Уредништва Зборника „Сусрети библиографа”.

*Зорица Мишчевих*

*Библиотека „Глигорије Возаревић”  
Сремска Мишковица*

## САДРЖАЈИ И ЛЕПОТА РАДА СА ДЕЦОМ

Полазећи од крилатице Велибора Глигорића: „Покажи ми библиотеку, па да ти видим лице културе и образовања”, треба истаћи, да је по својим културно-васпитним облицима рада Библиотека „Глигорије Возаревић” једна од ретких установа културе у нашој земљи, чија је јавна делатност тако богата и разноврсна и тиме негира, и данас доста присутно уверење у неким слојевима људи, да је библиотека просторија у којој се чувају књиге, а библиотекар, тај који их само даје на коришћење.

Својом разноврсном делатношћу истичемо важност и улогу овог „храма културе” за целокупан идентитет нашег народа.

Уопште гледано, значај библиотеке као организоване институције културе је непроцењив.

Није превасходни циљ сада доказивати и глорификовати значај библиотеке за културни и научни прогрес, већ истаћи важност њене јавне делатности која, ако говоримо са аспекта дечјег одељења, има огроман значај и улогу у формирању личности сваког „малог” будућег „великог” читаоца, а тиме и човека.

Полазећи од те констатације Дечје одељење Библиотеке „Глигорије Возаревић”, већ дуги низ година анимира ученике основних школа, разноврсним, сваке године новим облицима културно-васпитног рада. Неки од тих облика су традиционални и трају десетак година, други, новог садржаја или облика, постају одмах прихваћени од стране оних којима су намењени, али без којих не би могли бити ни реализовани – од стране ученика.

Почев од првог разреда основне школе и првог контакта са Библиотеком, па све до средње школе, Дечје одељење континуирано прати ученике, не само водећи евиденцију прочитаних књига, већ и кроз разноврсна квиз-такмичења, литерарно-поетске и ликовне конкурсе, које расписује на нивоу Општине и Региона, а и савезна такмичења на која шаље њихове радове.

По томе је Библиотека „Глигорије Возаревић” као матична установа културе за библиотеке Срема, постала позната, а послови њене јавне делатности цењени и признати.

Све што се ради у Дечјем одељењу има за циљ: да приближи књигу деци, да путем такмичења, књижевних сусрета и разговора о писцу и књигама, створи код њих лепу навику читања и развије љубав за оне више, духом прожете, сфере живота.

Аргументујући поменуто, а желећи да се створи потпунији увид у све оно што се догађало у Библиотеци за протекли, релативно краћи временски период, следи фрагментарни приказ културно-васпитних облика рада Дечјег одељења који су реализовани у 1996. години.

## 1. КВИЗ ТАКМИЧЕЊА

### 1.1. КВИЗ ЗА БАКЕ ПРВАКЕ „АУ, ШТО ЈЕ ШКОЛА ЗГОДНА”

Траје 6 година. Учествоје 200 ученика I разреда 7 основних школа

### 1.2. ЛИТЕРАРНИ КВИЗ

Увек у знаку одређеног књижевног ствараоца, чија се годишњица обележава: Вук Караџић, Доситеј Обрадовић, Иво Андрић, Бранко Ђопић, Десанка Максимовић, Свети Сава... па и Народна књижевност. Траје 15 година, обично у Месецу књиге. Учествоје око 100 ученика VIII разреда свих основних школа на нивоу Општине.

### 1.3. ЕКОЛОШКИ КВИЗ „СОС ЗА ЗЕМЉУ”

Траје 6 година. Од 1995. године има регионални карактер. 5. јуна, на Међународни дан заштите човекове околине, најбоље екипе основних школа из 7 општина Срема, такмиче се у финалу у Библиотеци „Глигорије Возаревић”. Учествоје око 500 ученика VII разреда.

### 1.4. ИСТОРИЈСКИ КВИЗ „СИРМИЈУМ – ЦАРСКИ ГРАД”

Почев од 1993. године, од тетрархијског јубилеја, Квиз траје четири године. Назив Квиза је „Странице историје мога завичаја”. Учествоје око 80 ученика VI и VII разреда.

### 1.5. ЛЕТЊИ КВИЗ „ПИТАМ СЕ, ПИТАМ СЕ 1000 ПУТА”

Траје 5 година, цео школски распуст. Окупила око 100 ученика узраста од I до VIII разреда.

### 2. „ЦРТОТЕКА” – ученици II разреда

### „СТИХОТЕКА” – ученици III разреда

### „БАЈКОТЕКА” – ученици IV разреда

Такмичење деце нижих разреда основношколског узраста, увек у знаку одређеног писца. Траје 15 година. У току 8 недеља такмичења учествоје 450 ученика.

### 3. СУСРЕТИ ОСНОВНИХ ШКОЛА ПОД НАЗИВОМ „ХАЈДЕ ДА СЕ ДРУЖИМО – БУДИТЕ НАМ ГОСТИ”

На овим сусретима се представљају својим програмом, сваког месеца ученици једне школе. У току седмомесечног дружења представи се око 700 ученика. Овај облик дружења траје 4 године. На крају школске године бира се она школа, која се својим програмом издвојила као најбоља.

#### 4. КЊИЖЕВНИ СУСРЕТИ СА ИСТАКНУТИМ СТВАРАОЦИМА ЗА ДЕЦУ

Сусрети увек окупљају велики број ученика, а трају од 1966. године када су имали назив „СУСРЕТ ЧЕТВРТКОМ”. Досадашњи учесници били су наши најпознатији писци за децу.

#### 5. „ЧИТАЛАЧКА ЗНАЧКА”

Најмасовнији облик дружења деце са књигом и Библиотеком. Читалачке значке освоји око 2000 ученика, а акција траје 12 година.

#### 6. ЈЕСЕЊИ СУСРЕТ МОДЕЛИРАЊА – ДЕТЕ СЕ ИГРА И СТВАРА: „РАЗИГРАНА ЈЕСЕН”

Траје 4 године, а окупља децу од I до IV разреда. Деца се такмиче у моделирању јесењих плодова и рецитовању песама о јесени.

#### 7. СУСРЕТИ СА ВРТИЋИМА: „ЈЕСЕЊИ БАЛ” И НОВОГОДИШЊИ МАСКЕНБАЛ „ЈА У СВЕТУ БАЈКЕ”

Учествује око 150 малишана предшколског узраста из 4 вртића. Сусрет се одржава два пута годишње.

**8. ЗАВРШНА ГОДИШЊА СВЕЧАНОСТ** на крају школске године када се додељују дипломе свим награђеним ученицима, који су током претходне године у Библиотеци освојили награде. Том приликом свака школа има свој део у програму. Завршна свечаност траје 3 године, а присуствује око 800 ученика.

Досадашњи бројни подаци илуструју број непосредних учесника у извођењу програма, који су увек масовно прихваћени и посвећени.

#### 9. СВЕЧАНА ДОБРОДОШЛИЦА ПРВАЦИМА

Први пут ове године Дечје одељење Библиотеке „Глигорије Возаревић” је организовало свечани дочек правака 31. августа, а 10. октобра њихов пријем у Дечји савез.

У богатом програму, на оба сусрета, учествовали су дечји писци Драгомир Ђулафић, Мошо Одаловић и Слободан Станишић, а ученици виших разреда основне школе допринели су својим литерарно-поетским, музичком-ритмичким и сценским наступом разноврсности програма. На оба сусрета било је присутно око 1500 ученика.

#### 10. ТАКМИЧЕЊЕ ДЕЦЕ – ПОЕТСКИХ СТВАРАЛАЦА „ВЕЛИКИ – МАЛИ ПЕСНИЦИ”

Почев од 1994. године, увек 4. априла, на Међународни дан дечје књиге, а на истоименом конкурс, Библиотека добије око 150 песничких творевина младих митровачких песника. Стручни жири одабере најбоље и на песничком сусрету уручи награде.

#### 11. ИЗЛОЖБЕ

Постављају се једном месечно, а тематски су везане за све активности Дечјег одељења, важније датуме или годишњице писаца.

Сви ти облици, тематски различити, континуирано организовани у временском интервалу од септембра до јуна, односно августа, су прилагођени основношколском програму, интересовању деце и наравно, њиховом узрасту.

Циљ нам је да издвојимо један сегмент рада Дечјег одељења, који по много чему заслужује да овде буде презентован на посебан начин. То је **ВЕЛИКИ ЕКОЛОШКИ КВИЗ „СОС ЗА ЗЕМЉУ”**.

Следи аутентични садржај Квиза, упућен:





## СВИМ ОСНОВНИМ ШКОЛАМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОКРУГА СРЕМ

### VI ЕКОЛОШКИ КВИЗ „СОС ЗА ЗЕМЉУ”

Почев од 1991. године, наше дружење са будућим младим еколозима траје, на опште задовољство, већ 6 година.

Негујући традицију тог пролећног дружења са ученицима седмог разреда основних школа, Дечје одељење Библиотеке „Глигорије Возаревић” организује у сарадњи са другим библиотекама Срема и наставницима биологије, шести по реду, ЕКОЛОШКИ КВИЗ „СОС ЗА ЗЕМЉУ”.

Овогодишњи Квиз, чији је мото „Сети се да је живот дрвета залог за дрво живота” почиње 18. априла 1996. године, када ћемо извлачити редослед такмичења школа, упознати се са пропозицијама Квиза и засејати биљку.

Као и прошле, и ове године такмичење има регионални значај.

Верујемо, да ће се 5. јуна, на Међународни дан заштите човекове околине, у финалном такмичењу, у Библиотеци „Глигорије Возаревић”, окупити најбоље екипе школа из Шида, Руме, Инђије, Старе Пазове, Ирига, Пећинаца и Сремске Митровице.

У жељи да ова акција има традицију у свим општинама Срема, излажемо схему и концепцију Квиза са пропозицијама такмичења.

### VI ЕКОЛОШКИ КВИЗ „СОС ЗА ЗЕМЉУ”

#### СХЕМА КВИЗА:

#### 1. ЗНАЊЕ ИЗ ОБЛАСТИ ЕКОЛОГИЈЕ

- а) ЕКОЛОШКА ПИТАЛИЦА (заштита и унапређење животне средине)
- б) ВОДА
- в) ВАЗДУХ
- г) ХРАНА
- д) ЗЕМЉИШТЕ
- ђ) ЗАШТИТА ПРИРОДЕ

#### 2. ЛИТЕРАРНИ РАД

#### 3. ЛИКОВНИ РАД

#### 4. РЕЦИТОВАЊЕ

#### 5. НАЈБОЉЕ ОДНЕГОВАНА БИЉКА

#### 6. ЕКОЛОШКА УЧИОНИЦА

#### КОНЦЕПЦИЈА И ПРОПОЗИЦИЈЕ КВИЗА

#### 1. ЗНАЊЕ ИЗ ОБЛАСТИ ЕКОЛОГИЈЕ

Ученици самостално одговарају на питања из горе наведених области кроз шест кругова такмичења.

Пошто је књига и лепа реч симбол библиотечке делатности, ово квиз-такмичење обухвата и литерарно поетско надахнуће ученика и његов практичан допринос екологији и очувању животне околине, изражено кроз следеће области:

## 2. ЛИТЕРАРНИ РАД

Екипу сваке школе на такмичењу прати и најбољи литерарни рад на нивоу школе, инспирисан природом и екологијом, али у односу на ранију, сада необичну тему: ЕКОЛОШКА БАЈКА.

Ученици сами одређују наслов својој еколошкој бајци. То би требало да буде прича са потпуно или делимично измишљеним светом природе, биљака и животиња, Земљи и људима на њој. Каква би она могла, требала да буде, или ће због свега што јој се догађа, бити.

У целој причи писац-наратор може бити веома важна личност, која износи своје мишљење, даје свој суд и постаје, можда главни актер приче.

## 3. ЛИКОВНИ РАД

Екипа сваке школе треба пред први круг такмичења, да достави по пет најбољих ликовних радова на тему ЕКОЛОШКА БАЈКА, библиотеци сваке општине, да би се направила изложба и до финала изабрало најлепше ликовно остварење.

## 4. РЕЦИТОВАЊЕ

Такмичење Еколошког квиза увек прати рецитовање песама о природи и екологији.

Избор песама је слободан.

Сваку скипу, поред аутора литерарног рада, прати и најбољи рецитатор изабран на нивоу школе.

## 5. НАЈБОЉЕ ОДНЕГОВАНА БИЉКА

На отварању Квиза, скипа сваке школе у Библиотеци добија семе и посуду у коју ће засејати биљку.

Неговаће је до финалног такмичења, када ће се бирати и најбоље однегована биљка.

## 6. НАЈ-ЕКОЛОШКА УЧИОНИЦА

У свакој општини се бира најлепше уређена еколошка учионица школе која се такмичи, и у финалу награђује.

Област ЛИТЕРАРНОГ И ЛИКОВНОГ РАДА, РЕЦИТОВАЊА, НЕГОВАЊА БИЉКЕ И НАЈ-ЕКОЛОШКЕ УЧИОНИЦЕ се посебно вреднују и награђују најбољи, али не улазе у укупан број бодова сваке школе.

За екипу сваке школе се такмичи: 5 ученика седмог разреда, рецитатор и аутор литерарног рада.

Сваки тачан одговор доноси један поен.

ПОЧЕТАК ТАКМИЧЕЊА ЈЕ ИСТОГ ДАТУМА (18. АПРИЛА 1996. ГОДИНЕ), У СВИМ НАРОДНИМ БИБЛИОТЕКАМА СРЕМА.

Такмичење траје шест недеља, зависно од броја пријављених екипа.

РЕГИОНАЛНО ТАКМИЧЕЊЕ ЈЕ УВЕК 5. ЈУНА, КАДА СЕ ТАКМИЧЕ НАЈБОЉЕ ЕКИПЕ ИЗ СВИХ ОПШТИНА СРЕМА.

## ЛИТЕРАТУРА ЗА ТАКМИЧЕЊЕ:

1. БИОЛОГИЈА ЗА VII РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ / Вл. Борђевић, Вељко Терзија; 1993. (треће поглавље – Заштита и унапређење животне средине; четврто поглавље – заштита природе)
2. ЕКОЛОГИЈА ЗА УЧИТЕЉЕ / Петар Мудринић. – Сомбор, 1996. – Универзитет у Новом Саду – Учитељски факултет у Сомбору
3. ЕКОЛОШКА ЧИТАНКА – фотокопиран материјал

Монографија описује историјски развој Старе Пазове од најранијих времена. Њену највећу вредност представља документован научни приступ аутора који, користећи све расположиве изворе: катастарске књиге, црквене инвентаре, протоколе и записнике, усмена предања, као и слична дела других аутора, нуди и данашњем читаоцу обиље драгоцене грађе. То је нарочито видљиво кад описује заједнички живот Срба и Словака, који се досељавају 70-их година XVIII века. Два народа морала су да се боре за очување националне самостојности у оквиру истог Аустроугарског царства, јер је православну цркву, једнако као евангелистичку, угрожавала католичка реакција. Подаци о изградњи цркава, школа и других установа сведоче о тој борби. Аранички се залаже за напредак свога народа у сваком погледу, опомиње га на штедњу и рационално газдовање, упућује на савременије обрађивање земље и узајамно испомагање.

На промоцији су говорили академик Славко Гавриловић и проф. др Ђурђица Н. Петровић, потомак старопазовачког велепоседника Николе Петровића, ктитора православне цркве коме аутор посвећује своје дело. Поновно издавање Монографије било је повод да се изнесу нови подаци из повеснице места и успостави мост с прошлим временом.

Издавање овог дела биће, надамо се, почетак издавачке делатности Библиотеке у Старој Пазови. Постоји низ занимљивих радова из фонда завичајне збирке који заслужују да се појаве у новом руху. На првом месту то заслужује монографија о Старој Пазови Карла Лилгеа на словачком језику из 1932. године која је одавно већ недоступна ширем кругу знатижељника.

Тодор Бјелкић

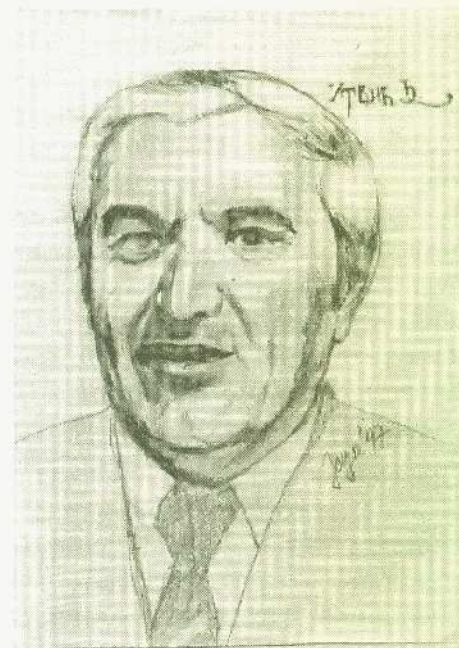
Сремске новине

Сремска Мишковица

## ЂОРЂЕ УТВИЋ — ЧОВЕК-ИНСТИТУЦИЈА

Можете волети или не волети *Ђорђа Утвића*, житеља Јаска по рођењу и месту пребивалишта, дугогодишњег радника и в.д. управника Српске читаонице у Иригу. Можете га поштовати, или не, можете му се дивити, а и не морате; можете о њему чути, из уста других, и добрих и лепих прича, али и оних другачијих. Углавном, сви они који га познају, сви који су, на било који начин, са њим у додиру — а таквих није мало — не могу остати равнодушни. Та чињеница, сама по себи, довољно говори да Ђорђе Утвић, слободно се може рећи, спада у оне људе којима једино приличи епитет — институција.

Такође је неоспорна чињеница да су сва културна збивања и догађања на подручју иришке општине, у последњих тридесетак година, блиско повезана са неуморним делањем и деловањем Ђорђа Утвића. И овде ћете, код случајних, али и намерних саговорника, наићи на различита мишљења и реаговања о томе колико је Утвић стварно допринео културном миљеу на



овим просторима. Али, и његови подржаваоци и противници ће се сложити да много тога без Утвића једноставно не би било, или се, без његових залагања и утицаја, о много чему не би никада ни чуло – или, не барем у довољној мери.

### СУДБОНОСНИ УТИЦАЈ ЖЕНА

– Прво морам да захвалим двома женама које су имале велики утицај на моја каснија опредељења за културу и историју – каже Ђорђе Утвић. – Можда ће звучати некеме и смешно али, све је почело од очеве мајке: баба-Персе, начитане и мудре сељанке. Кад год је имала времена, читала је наглас, и специјално за мене, јуначке народне песме, историјске романе, али и друге књиге до којих је долазила. Биле су то моје прве лектирем, а радозналост, па потом љубав, коју је бака у мени будила преко књига, ни данас није спласла. Заправо, све што сам постигао у животу могу искључиво да захвалим књизи. Друга жена, којој сам веома захвалан, јесте моја учитељица у Јаску, *Катица Јованов*.

Она је у мени распламсавала љубав ка знању и, веле, да сам, као основац, био најбољи ученик, не само генерација испред, него и генерација иза мене. Када бих рачунао свој стаж у јавним и културним пословима, морао бих да кренем од првог основне, када ми је додељена рецитација песме „Бомбаш”. Тада сам тако сугестивно наступио, да ми је, чак, и до данас, остао надимак Бомбаш. Заправо, стално ме је привлачило да будем аниматор у култури. Тако смо 1957. године, омладинка из Јаска *Славна Мирковић* и ја, наравно, уз подршку и других, основали сеоско КУД „Браћа Мунуић”, а чим сам дошао из ондашње ЈНА, основао сам, а то је било тачно 5. октобра 1962. године, библиотеку у Јаску.

Преуредио сам једну просторију у очевој кући и временом успео да лично набавим више хиљада наслова. Ту сам радио више година као волонтер-библиотекар. То је, у ондашњим условима, знатно допринело мом угледу као културног посленика и ентузијасте, а 1964. године моја библиотека је

припојена иришкој Српској читаоници, и од тада постајем радник ове познате културне институције, најстарије у српском народу. И данас, после три године од одласка у пензију, поносно носим ореол који је око мене оставила ова установа.

### ПРИЧА О ДОСИТЕЈЕВИМ ДАНИМА

Тако је покренут и часопис „Стражилово”, који ће доцније прерасти у истоимену издавачку едицију. Наравно, пресудну улогу у свему одиграо је ондашњи управник Читаонице, *Милан Јелкић*, а прво уредништво „Стражилова” чинили су: *Раде Обреновић*, *Бранка Новаковић*, *Милан Милић Јагодински*, *Срећко Дрк*, *Ариад Вицко* и *Милорад Црњанин*. Доцније сам прешао на функцију секретара Општинске конференције Социјалистичког савеза, где сам се здушно залагао за оживотворење културне манифестације „Доситејеви дани”. Иначе, данас се многи упињу да докажу како су „Доситејеви дани њихови”, али идеју је први обелоданио Милан Јелкић, велики ентузијаста, човек широких видика и изузетног образовања – каже Утвић.

Било је то, иначе, 1974. а већ наредне године заживела је манифестација, посвећена, како се тада говорило, обележавању Доситејевог боравка у Хопову. Баш је тако то формулисао покојни Јелкић. Од тада, до данас, Ђорђе Утвић је непрестано присутан у организовању ове манифестације (не рачунајући последњих неколико година када се она „преселила”, по нечијој слободној вољи, у Нови Сад). Од 1980. до 1984. за све време излажења гласила, Утвић је био уредник „Иришких новина”. Основао је завичајну збирку и збирку раритета у Читаоници, пошто тога, до његовог доласка, није било у оном правом облику. Пре неколико година почео је да објављује и своје прве књиге; до данас их има укупно пет, исто толико је објавио сепарата, а и коаутор је у неколико публикација.

Поменимо само неке, које су му донеле углед и признања: „Устав Српске читаонице у Иригу из 1842. године”, „Стари манастир Јазак у Фрушкој гори”, „Српска православна црква у Јаску”, а баш ових дана се појавила и публикација „Јазак –

туристичка монографија". То је још једна потврда да Утвић, одласком у пензију, није сишао са културне позорнице иришке општине; напротив, остало му је, каже, много времена за стваралачке напоре. Додајмо томе и податак да је Утвић оснивач и актуелни управник јединог сеоског издавача у СРЈ — Књижевне задруге „Другари” у Јаску, која је, у последње две године објавила десетак запажених наслова.

#### ВЕЧИТИ В.Д. УПРАВНИК

— Понекад у шали кажем да сам пример за Гиниса: када срачунам све мандате, био сам укупно 5,5 година вршилац дужности управника Српске читаонице. Нажалост, никада ми се није указала прилика да будем управник, а разлог је, тако су образлагали, што никада нисам дипломирао на новосалском Филозофском факултету, група историја. Међутим, то се ипак мора рећи, по раније устаљеној традицији, ни овде на челне позиције нису могли доћи креативни и способни, него они послушни.

Стога сам био убеђен да Читаоница, барем док ја нисам отишао у пензију, никада није добила место које јој припада у српској култури. То је болна истина, али, упркос свему, веома сам, велим, поносан што сам уопште постао радник ове институције. Слободно могу рећи да је Читаоница била и остала моја највећа љубав. Изузетно сам јој био одан, заправо, бескрајно привржен и стога опет истичем: жао ми је што нисам био у стварној могућности да још много тога урадим на побољшању статуса и угледа моје највеће љубави — додаје на крају Ђорђе Утвић.

*Снежана Лађинових*

*Библиотека „Глигорије Возаревић”  
Сремска Митровица*

## СИМО ПОТКОЊАК — ПИСАЦ И БИБЛИОТЕКАР



Богато културно наслеђе Срема, обележено вековима, обавезује за сва времена да свака написана реч има димензију вредног и про-духовљеног и нађе своје место у оставштини за будућност.

Посебну обавезу, али и заслугу, свакако имају „људи од књиге” — колико писци, не мање и библиотекари.

Симо Поткоњак — и писац и библиотекар — драгоцен спој речи и пера, својом прозом допуњује иначе богату књижевну сцену подно Фрушке горе.

Шта је завичај? Да ли Брезовац код Слунђа, где је рођен 1952. године или Инђија у којој живи више од 35 година? Или пак, Београд у коме је студирао? Завичај је, можда, свака реченица стављена на папир.

Своје прве прозне радове објавио је у „Сремским новинама”, 1968. године.

Уређивао је гимназијски часопис „Траг”, а публицистички рад наставља и за време студирања, када објављује своје текстове и један је од уредника часописа „Знак”.

Прву збирку приповедака „Кибицери”, објавио је 1994. године у издању *Прометјеја*, а роман „Марта и кузол” штампан је 1996. године у издању *Просветје*.

Управник је Народне библиотеке „Др Ђорђе Натошевић” у Инђији.

„МАРТА И КУЗОЛ”

ИЛИ: ТРАГОВИ ЗАВИЧАЈА СИМЕ ПОТКОЊАКА

Враћајући се својим коренима, истргнутим и искиданим силином злих коби и вековним животним недаћама, аутор, хроником догађаја, прати трагичну судбину жене са краса, крша, камена и врлети. То је „сага о животу крајишких Срба са Кордуна преломљена кроз животе жена из шест генерација, једне крајишке породице, у распону од осамдесетих година прошлог века до данашњих дана”.

Круг судбине затвара се управо тамо и управо онако како је и отворен: 1882. године Каја, лена кћи узорног у селу домаћина, газда Радана Граовца, рађа из ванбрачне везе са Грком Марком, градитељем православне цркве у Дреновцу, девојчицу Маку, коју је живот носио, не ретко, вероломним, рукавцима свога корита. Мака, из љубави са Николом, неимаром из Далмације, доноси на свет Марту, но открива да он има жену и децу. Марта има богату младост, али рат јој одузима много. Прича тече и обухвата свако наредно женско колено, све док се на крају, стигавши до данашњих дана, Мартина праунука не удаје за Грка и рађа сина Марка.

Усуд не прати само женске ликове у роману. Трагичне су и мушке судбине: једни гину у ратовима, други се убијају, трећи се олају дроги и алкохолу. Међутим, жене су те које од крајишког камена и голети, до сремског блата стоички носе терет животних недаћа.

Динамика приче, испресецана амплитудама од равнодушности до катарзичности, не дозвољава одлагање „читања за сутра”.

Ванредну вредност овог романа представља богатство изворног, фолклорног језика крајишких Срба, „језика који се одликује особеном синтаксом и лексиком, пуном архаизма и кованица”.

Весна Ђосић

Српска читаоница у Иригу  
Ириг

### 33. САБОР БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА

Српска читаоница у Иригу је 11. октобра 1996. године била домаћин најстаријој културној манифестацији у Срему – Сабору библиотекара Срема који се ове године одржао 33. пут. Ова већ афирмисана манифестација у култури Срема започела је разгледањем изложбе „154 године Српске читаонице у Иригу”, на којој су изложене старе и ретке књиге у власништву Читаонице, слике и документа као и целокупна дела објављена у њеној едицији Стражилово. Аутор изложбе је Бранислав Јовичић, књижничар у Српској читаоници у Иригу.



Присутне госте поздравила је управник Српске читаонице у Иригу Весна Ђосић и председник Организационог одбора Сабора, Стеван Ковачевић, управник Градске библиотеке у Руми. Затим је отворена изложба акварела „Стари Ириг и фрушкогорски манастири” чији је аутор Ђорђе Девић, сликар из Инђије.

Овогодишњи Сабор био је посвећен 150-ој годишњици српских читалишта. На ову тему говорила је професор Филолошког факултета на катедри за библиотекарство др Десанка Стаматовић нагласивши да историја библиотекарства почиње управо оснивањем Српске читаонице у Иригу, 1842. године. На Сабору смо обележили и 150-у годишњицу од рођења Јована Грчића Миленка, „фрушкогорског славуја” о коме је надахнуто говорила мр Мирјана Брковић, виши библиотекар у библиотеци Матице српске.

Као и сваке године на овогодишњем Сабору додељена је годишња награда „Доситеј Обрадовић” која се додељује појединцима и установама за развој библиотекарства, популарисању књиге и писане речи. Ове године лауреати су Евица Домазет, књижничар из огранка у Јарку библиотеке „Глигорије Возаревић” у Сремској Митровици и школска библиотека основне школе „Моша Пијаде” у Ердевику. Награду – плакету уручила је уз образложење о раду награђених Весна Петровић, председник Подружнице библиотекара Срема, библиотекар из Сремске Митровице.

После завршеног програма учесници Сабора, посетили су манастир Беочин и гроб песника Јована Грчића Миленка који је последице дане провео у овом манастиру и сахрањен је у манастирској порти. На гробу песникове стихове говорили су мр Жељко Вучковић, библиотекар из библиотеке Матице српске и Ратка Дулић, библиотекар из Беочина.

Поред библиотекара из Срема Сабору су присуствовали библиотекар из Новог Сада, Беочина и Београда.

## О НАГРАЂЕНИМА

### ЕВИЦА ДОМАЗЕТ

#### Књижничар у Огранку у Јарку

Оданост књизи, скромност, преданост и савесност у раду – главне су особине Евице Домазет, дугогодишњег књижара у Огранку у Јарку. Њен рад потврђује истину нашег библиотечког позива да је самосталност и преданост звању књижничара у огранку истовремено и углед и функција народне библиотеке на подручју општине.

Рођена 12. марта 1948. године у Руми, где је и завршила основну школу, Евица Домазет је своје школовање наставила у Сремској Митровици где је завршила средњу школу, а 1982. године у Новом Саду је положила стручни испит за звање књижничара.

У Библиотеци „Глигорије Возаревић”, у Огранку у Јарку, ради од 1975. године. Захваљујући њеној тихој упорности, преданом раду и изузетном залагању, овај огранак је један од најразвијенијих у Општини Сремска Митровица. Сваке године сва деца основне школе постају чланови Огранка, а њима се придружују средњошколци и мештани.

Брижљиво водећи Огранак, чувајући књижни фонд који броји 6500 књига и бринући о потребама чланова, Евица Домазет развија код својих корисника интерес за читање. То најбоље потврђују стално успешни резултати у великој акцији читања „Читалачка значка” и учествовање у реализацији културно-васпитних облика рада које организује Матична библиотека.



Поред рада у Огранку у Јарку, Евица Домазет ради и у Одељењу за набавку и обраду на пословима инвентарисања целокупног књижног фонда Библиотеке. Прецизна и савесна, она беспрекорно води свих десет инвентарних књига и централни каталог Библиотеке „Глигорије Возаревић”.

Додељујући јој награду „Доситеј Обрадовић” за 1996. годину, Подружница библиотечких радника Срема одаје признанје успешном и примерном раду књижничара Евице Домазет.

### ШКОЛСКА БИБЛИОТЕКА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „МОША ПИЈАДЕ” ЕРДЕВИК



Школска библиотека се налази у централном делу школе и заузима површину две школске учионице. Позајмни део и читаоница чине једну целину и ту је смештен телевизор и видео. На зидовима су портрети писаца, уметничке слике, цртежи ученика, дипломе и правилник о раду библиотеке. Ту је и много цвећа које пружа свој удео у лепшем изгледу Библиотеке. Написане мисли великих писаца на улазу и у самој

Библиотеци позивају ученике да не само позајмне књиге, него да у пријатном амбијенту проведу бар део слободног времена.

У Библиотеку су уписани сви ученици и наставници Школе, а често њени чланови остају и бивши ученици средњошколци или они који се баве пољопривредом.

Књижни фонд је веома богат и разноврстан. Библиотека има 12356 књига из свих области људског знања. Ту су сликовнице, обавезна лектира и белетристика за децу, али и богата збирка педагошке и стручне литературе за наставнике. Део фонда је на словачком језику и користе га ученици чији је овај језик матерњи. У Библиотеци се чувају и видео и аудио касете, грамофонске плоче и дечја штампа. Набавка нових књига је редовна те се књижни фонд сваке године плански попуњава и увећава.

У Библиотеци се организују разноврсни културно-васпитни облици рада и сусрети са књижевницима. Најпопуларнија је акција такмичења у читању књига у којој се месечно, тромесечно и годишње додељују награде најактивнијим читаоцима, како појединцима, тако и разредним заједницама.

Библиотекарска секција поред тога што води рачуна о књижном фонду, поставља изложбе нових књига, пропагира музичко стваралаштво и негује народне умотворине.

Највећа радост и велики успех је штампање ученичког листа „Бачко перо” који је по други пут обрадовао све ученике.

Ова Библиотека својим лепим простором, богатим књижним фондом и разноврсним културно-васпитним облицима рада је омиљено место и за ученике и за наставнике као таква има централно место у школи које и припада библиотеци.

У библиотеци ради Делфа Петровић, професор руског језика.



Симо Пошкоњац

Народна библиотека  
„Др Ђорђе Натошевић”  
Инђија

## ДЕСЕТИ СУСРЕТИ БИБЛИОГРАФА У ИНЂИЈИ

Десети Сусрети библиографа у спомен др Георгија Михаиловића у Инђији 1996. одвијали су се у знаку великих јубилеја: 500 година помињања имена Инђије кроз историју, 250 година данашње Инђије, 175 година од рођења др Ђорђа Натошевића, чије име данас носи Народна библиотека у Инђији; као и годишњице Техничке школе и Гимназије, које су обележиле 35, односно 30 год. постојања.

Као никад до сада, за 10. јубиларне Сусрете, пријављен је велики број учесника, 24, са својим саопштењима, док је преко 30 библиографа и библиотекара узело учешћа у раду овог, слободно да кажемо, симпозијума. Посећеност на Сусретима је такође била на завидном нивоу, близу 80 посетилаца у простору Народне библиотеке „Др Ђорђе Натошевић” у Инђији пратило је рад научног скупа библиографа којег су на најлепши могући начин, најавили, објавили, поздравили и отворили: председник СО Инђија Нико Бодрожић, помоћник министра за културу Републике Србије мр Бранислав Брборић и управник Библиотеке Матице српске Миро Вуксановић.

На овим 10. Сусретима по први пут је додељена и „Митровданска повеља” за заслуге на пољу библиографије и библиотекарства, а везане за инђијску Библиотеку, и то Лазару Чурчићу познатом научном раднику из Титела, великом пријатељу инђијске Библиотеке и једном од тројице оснивача Сусрета библиографа у Инђији. Ова Повеља је установљена од стране Народне библиотеке „Др Ђорђе Натошевић” и ДД „Гумапласт”

из Инђије, једног од сталних спонзора и донатора ове културне установе. „Митровданска повеља” се додељује у облику грамате-повеле и новчаног износа који одреде организатори и спонзор, то јест ДД „Гумапласт” из Инђије.

Неправедно би било одмах не споменути имена учесника, која сама по себи говоре јако пуно кад је библиографија, историја књиге и уопште библиотекарство у питању. И по 10. Сусретима појавиће се, ускоро, публикација са овог скупа, највероватније у две свеске, због обимне грађе која је достављена и квалитета који је у њој испољен.



Радови проф. др Десанке Стаматовић, Лазара Чурчића, др Душана Мартиновића, Душана Панковића, Вере Сечански, др Александре Вранеш; запажен рад др наука са Катедре за библиотекарство на Филолошком факултету у Београду; па др Пирошке Чаки из Новог Сада, мр Борјанке Трајковић и мр Светлане Мирчов из Београда, затим приложени радови мр Здравке Радуловић из Подгорице, мр Душине Грбић и мр Катице Шкорић из Новог Сада, а онда и вредни пажње радови мр Гордане Стокић из Београда, мр Соње Бокун – Ђинић из

Шабца, мр Слободана Радовића из Ужица, мр Славољуба Гацковића из Зајечара, па Олгице Момчиловић из Београда, Марије Јованцаи из Новог Сада, Милене Тепавчевић и Милорада Филића из Приштине, Радована Мићића из Новог Сада, Ратка Марковића из Београда, Бранке Ногић и Бојане Јевтић из Београда, Љубице Бошковић из Новог Сада која је такође приложила свој рад и Боривоја Чалића из Вуковара; су радови који остају као највећа вредност Сусрета библиографа у Инђији, којима ћемо, надамо се, оправдати себе и своје време пред будућношћу. Домаћин на Сусретима био је Симо Поткоњак, директор Библиотеке, а здушно му је помогао читав колектив Народне библиотеке „Др Ђорђе Натошевић” у Инђији.

#### ПРОГРАМ - 1996

Поздравна реч председника Општинског већа СО Инђија Нике Бодрожића и представника Министарства културе Србије

Слово о десетим Сусретима библиографа, управник Библиотеке Матице српске Мирко Вуксановић

О седамдесетогодишњици Лазе Чурчића, Душан Панковић

Уручење МИТРОВДАНСКЕ ПОВЕЉЕ

Саопштења:

1. Вера Сечански, Београд: *Неколико нових јединица за Библиографију Србије XVIII века и Оснивачи Српске православне велике гимназије карловачке 1791. год.* Нови подаци.
2. Вера Сечански и Олгица Момчиловић, Београд: *Приказ књижа Досићеја Обрадовића „Живој и прикљученија” и „Совјетии здраваго разума” у немачком часопису „Allgemeine Literaturzeitung” Jena – Leipzig. 1785. T. I.*
3. Соња Бокун-Ђинић, Шабац: *Књиже и судбине*

4. Др Александра Вранеш, Београд: *Непознати библиограф – Димирије Давидовић*
5. Славољуб Гацковић, Зајечар: *Библиографија радова Маринка Сипанојевића*
6. Марија Јованцаи, Нови Сад: *Библиографија Позоришта Војводине 1966–1995*
7. Ратко Марковић, Београд: *Листићи и часописи. Један аспекти израде репродуковане библиографије књижа.*
8. Др Душан Мартиновић, Цетиње: *Законодавство у црногорском библиотекарству (поводом стогодишњице)*
9. Нина Милановић, Крагујевац: *Завичајна библиографија иеродике I, период 1834–1941.*
10. Радован Мићић, Нови Сад: *О модерним поставкама националне репродуковане библиографије иеродике*
11. Олгица Момчиловић, Београд: *Љубомир Никић (1925–1990) – библиограф и библиофил*
12. Бранка Ногић и Бојана Јевтић, Београд: *Змај у монографијама других аутора према Српској библиографији. Књиже 1868–1944 (св. 1–7)*
13. Душан Панковић, Инђија: *Три специјалне библиографије српске шездесетих и седамдесетих година прошлог века : Библиографија пољопривреде у Рајнару, Сељаку и Тежаку. – Библиографија војне литературе у Војину Јована Драгашевића (1864–1870) – Душан Бермаков: Прва библиографија музикалија, Листићи Матице српске, књ. 116/1874.*
14. Мр Слободан Радовић, Ужице: *Знаменити ужички књижари и штампарии (до 1941.) у култури српског народа*
15. Мр Здравка Радуловић, Цетиње: *Библиографија иеродике у Црној Гори*
16. Проф. др Десанка Стаматовић, Београд: *Новине читалишта београдског – иречка библиотечке иеродике*

17. Мр Гордана Стокић: *Образовање библиотекара музичких библиотека*
18. Мр Борјанка Трајковић и мр Светлана Мирчов, Београд: *Неке породице које су оставиле трага у српској култури. Првих 10 томова Српске републичке библиотеке књижа*
19. Милорад Филић, Приштина: *Убеници за српске основне школе у османској империји – грађа за библиографију и историју књижа*
20. Др Пирошка Чаки, Нови Сад: *Побожност или помодност – Верска издања на мађарском језику у Војводини (1945–1995)*
21. Боривој Чалић, Вуковар: *Народна библиотека Вуковар (1991–1996)*
22. Реч уредника Симе Поткоњака о гласилу Сусрета библиотекара

Весна Пејровић

Библиотека „Глигорије Возаревић”  
Сремска Митровица

## ГОДИШЊА КОНФЕРЕНЦИЈА БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА



У Сремској Митровици у Библиотеци „Глигорије Возаревић” 10. маја 1996. године, одржана је Годишња конференција библиотекара Срема. Поред сремских библиотекара у раду Конференције учествовали су библиотекар из Шапца, Новог Сада, Лазаревца и Београда. Мр Соња Бокун-Ђинић из Библиотеке „Жика Поповић” из Шапца говорила је на тему: „Библиотека као културни центар – једна парадигма”, Жељко Вучковић из Новог Сада из Библиотеке Матице српске о

„Претпоставкама професионализације библиотечно-информационе делатности”. Треће излагање имао је Радован Мићић, библиотекар Библиотеке Матице српске на тему „Културне и информационе функције савремене библиотеке”. После краће дискусије у другом делу Конференције саслушани су извештаји и програми рада. Весна Петровић, председник Подружнице библиотекара Срема, поднела је извештај за 1995. годину и предложила Програм за 1996. годину. Извештај и Програм Сабора библиотекара Срема поднела је Весна Ђосић, управник Српске читаонице у Иригу, а о „Сусретима библиографа у спомен др Георгија Михаиловића” говорио је Симо Поткоњак, управник Библиотеке „Др Ђорђе Натошевић” у Инђији.

Договорено је да се следећа Конференција одржи почетком јуна у Инђији.

*Стеван Ковачевић*

*Градска библиотека*

*Рума*

## ЛЕПЕНАЦ УБИЈА АЖДАХУ ИЛИ ЛЕПШЕ ЈЕ СА КУЛТУРОМ /ПОСТ ФЕСТИВУМ/

Културни радници коначно могу да одахну. Држава је, преко надлежног министарства, коначно и званично признала оно у шта су је годинама убеђивали. Не могавши, ваљда, више да се одупире притиску насртљивих културних посленика, упорних да докажу да културу треба неговати као осетљиву биљку која ће нанн заједнички дом, за узврат, учинити лепшим и топлијим, министар је признао — ЛЕПШЕ ЈЕ СА КУЛТУРОМ.

Наравно, како то обично бива, када нешто каже министар, ово епохално признање одмах су пренели медији, не штедећи ни време, ни простор, а богами и новац, како би народ то сазнао и упамтио. Једном и засвагда! Народу је одмах постало лакше. Сада је знао да је култура права ствар, да су у позоришту „страва” журке и да су библиотекари „cool”. Оперски певачи просто нису могли да се одбране од навале масе обожавалаца који су их пресретали на улици, испред улаза у зграде у којима станују, па чак и на зеленој пијаци, док се двоуме да ли да пазаре две струке зелени или пола киле сира, ужичког, у кришкама.

Лично знам песника који је, после само једног телефонског разговора, дао у штамплу збирку песама од непроцењивог значаја за даљи ток савременог српског песништва, који је за претходних десет година одбило тачно 53 уредника.

Национални позоришни бард, ваљда због искуства у блиским сусретима са Киклопом, свакодневно се, на само њему својствен

начин, тријумфално смејао над труплом понижене и посрамљене аждаје кича и шунда, којој је Моћни Ренџер од Лепенског Вира једном једином реченицом стргао оно мало пљокица којим је скривала доњи део леђа.

Све је било спремно за почетак велике катарзе. Фанфаре, глумци, статисти и режисери. Није било разлога да представа не тече замишљеним током. Кулисе, шминкери и костимографи су били на својим местима. Први чин ефектан, драмски набој равномерно градиран. Други страствен са узвишеним артикулацијама патоса. А онда трећи чин (ах!). Некоме је попустила концентрација. Актери су, додуше, још увек држали конце представе, али са кулисама се дешавало нешто мистично. Сценографија је попустила по шавовима, рефлектори су зачкиљили. Мрак је ненадано закривао сцену, а у њему су бауљали глумци сударајући се међусобно и са суфлерима. Атмосферу сценског хаоса употпунила је недуго затим бујица воде која је, не зна се како, ишчилила из водоводних цеви из пода и низ таваницу. Нестало је и струје, а затим и грејања. Хладњикава тама завладала је зградом у којој је спектакл започео док се публика збуњено питала да ли још траје.

Права драма се ипак одвијала подаље од сцене, у другом крилу зграде, где се Кућепазитељ надчовечански борио са неисплаћеним хонорарцима и ненамиренним инкасантима. У целом призору бестидно је уживала једино аждаха из наслова. Напослетку, када се сита науживала, тонући у спокојан сан, само је испуњена сујета у њој роморила: „Лепше је са културом”.

Лепенац, то недужно риблико створење, коме још увек није јасно како се нашао у овој причи, одложи своје непрозирне наочаре и збуњено протрља очи пред непознатим му призором светковине новогодишњих лампиона, тако различите од тишине музејске збирке из које су га, мимо његове воље, изгурали у ову отужну арену. Тешила га је помисао да је ГОДИНА културе ипак прошла и да се ускоро враћа у завичај МИЛЕНИЈУМА.

У Руми, дне 15, месеца марта,  
лета 1. после Године културе

*Момчило Рокнић*

*„Др Ђорђе Најшошевић”  
Ивија*

## РЕМИНИСЦЕНЦИЈЕ УЗ ПРВИ БРОЈ ГЛАСНИКА

Поздрављајући појављивање Годишњака библиотека Срема, што представља још један светао датум у развоју сремског библиотекарства, хтео бих овим скромних прилогом да допринесем његовом богатству садржаја и да се сетимо неких момената и неких људи који су својим радом у библиотекарству уградили каменчић и у темеље овог Годишњака.

Чињеница је да културна, па и библиотекарска и библиотечка, карта Срема није увек била на овом нивоу. Било је доста насеља без библиотечког огранка, школа без библиотеке. Просторије библиотека биле су често неодговарајуће и увек недовољне. Књижни фондови сиромашни несређени и необрађени. Недовољан број кадрова. У огранцима најчешће је неконтинуиран рад приручених лица.

Данашње стање нам је мање више свима познато. Често се дружимо и састајемо и библиотечки радници Срема знају у колико бољим условима радимо. Сведоци смо да су готово све библиотеке у Срему кренуле путевима компјутеризације библиотечког пословања. Тешко је правити паралеле и набрајати све активности којима се библиотеке сада баве. Сабор библиотекара се одржао преко тридесет година, што представља случај за пример и у ширим релацијама. До сада је одржано већ десет Сустрета библиографа у спомен др Георгија Михаиљовића, који су оправдали своје постојање. Библиотеке су центри културних збивања у својим срединама: књижевне вечери, промоције и изложбе књига, рад са децом... А хтели бисмо још више и још боље, што је природно.

Истини за вољу у све те успехе и резултате са којима се данас срећемо и с правом поносимо, уграђено је толико одрицање, стрпљења, упорности и рада знаних и незнаних библиотечких радника Срема. Не могу се, сигурно, сетити свих колега и колегиница из наших библиотека, који су отишли из библиотекарства, али сматрам да сам дужан да споменем оне за које мислим да су дали свој допринос развоју библиотекарства у Срему и да не бисмо смели да их заборавимо.

Тешко је исказати колики је био чији допринос, то нам и није намера, али мислим да најпре морамо да се сетимо наше драге колегинице Зоре Весковић о којој не треба много говорити. Затим, за млађе колеге можда већ и заборављеног заљубљеника у књигу Милана Јелкића, управника, књижничара, благајника, секретарицу, курира и чистачицу Српске читаонице у Иригу, Ђорђа Утвића из Јаска, Шиђанина Антона Кузмановића. Синонима за румско библиотекарство Буде Стојковића и Наде Субашић, Милорада Боројевића из Старе Пазове, великог другара и боема Микице Петровића и, посебно, заљубљеника у књигу учитеља у пензији Бошка Илића из Крчедина.

На путу развоја, захваљујући стазама које су утрли библиотекари — ентузијастички, увек незадовољни постигнутим, библиотекари Срема данас смело прихватају нове технологије укључујући библиотеке у савремене токове развоја културе и друштва у целини. Нека Годишњак библиотека Срема траје бележећи тренутке садашњег развоја за будућност.

*Ружица Сипанковић*

*Библиотека*

*„Глигорије Возаревић”*

*Сремска Митровица*

## ЗАБЕЛЕЖЕНО У „СРЕМСКИМ НОВИНАМА” У 1996. ГОД.

— ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ БРАНКА КОВАЧЕВИЋА /  
Д. Н. — 3. јануар, бр. 1824, стр. 10.

На малој сцени Културно-образовног центра Шида, одржана је промоција књиге поезије „Уз Дунав на ушћу Вуке”, песника Бранка Ковачевића из Вуковара.

— КОНКУРС ЗА НАГРАДУ „ЛУЧА” /  
Т. Б. — 17. јануар, бр. 1826, стр. 4.

Српска Читаоница у Иригу за Дан Читаонице, на св. Трифуна, 15. фебруара, додељује награду „Луча”. Ову награду, коју је установило најстарије српско читалиште, сваке године лобијају појединци, установе, организације и институције за допринос развоју културе и културних делатности на подручју иришке општине.

— ПРОМОВИСАНЕ ИЗУЗЕТНО ВРЕДНЕ КЊИГЕ /  
Т. Б. — 21. фебруар, бр. 1831, стр. 4.

14. фебруара на Дан Читаонице у Иригу, уручена је традиционална награда „Луча”. Ово високо признање за 1995. годину добила је Катица Крстић и Драмска секција КУД-а „Змај” из Ирига. На овој свечаности промовисане су и две књиге: „Општина Ириг — географска монографија”, чији су аутори др Раде Давидовић и др Љупче Миљковић. Такође је приказана и књига (преведено ћирилично издање) „Историја куге у Срему 1795—1796” Франца фон Штрауда.

## „СОС ЗА ЗЕМЉУ” /

К. К. – 24. април, бр. 1840, стр. 8.

Организатор Еколошког квиза за Руму је Градска библиотека, а први пут су у овај вид такмичења укључене и све четири румске основне школе.

## КУПОВИНА НОВИХ КЊИГА /

К. К. – 24. април, бр. 1840, стр. 8.

Поводом пролећног Салона књига, који је одржан у Новом Саду, запослени у Градској библиотеци у Руми, обратили су се Извршном одбору, као оснивачу, за једнократну новчану помоћ ради комплетирања књижног фонда.

## ШАНСА ЗА МЛАДЕ СТВАРАОЦЕ /

Б. У. – 24. април, бр. 1840, стр. 9.

Половином априла у Шиду је изашао нови часопис за културу, књижевност и уметност „Лирика”, чији су издавачи Културно-образовни центар и Књижевни клуб „Филип Вишњић”. Часопис ће излазити четири пута годишње, а објављиваће лирику, лирску прозу, приказе поезије и ликовне радове, по чему ће бити јединствен часопис у Југославији.

## „РУМСКИ ЈЕВРЕЈИ” /

К. К. – 29. април, бр. 1841, стр. 8.

После промоције у Новом Саду у Тел Авиву, 25. априла је у Руми представљена нова публикација румског хроничара Бошка Пауковића „Румски Јевреји”.

## СКУП БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА /

М. Г. – 8. мај, бр. 1842, стр. 13.

Око стотину библиотекара Срема окупиће се у петак, 10. маја, на конференцији чији је домаћин овога пута Библиотека „Глигорије Возаревић” из Ср. Митровице.

## ГОСТ СВЕТЛАНА ВЕЛМАР-ЈАНКОВИЋ /

М. Г. – 15. мај, бр. 1843, стр. 7.

Библиотека „Глигорије Возаревић” из Ср. Митровице организатор је књижевне вечери посвећене стваралаштву Светлане Велмар-Јанковић.

## ЕКОЛОШКИ КВИЗ /

К. К. – 22. мај, бр. 1844, стр. 8.

У просторијама Градске библиотеке у Руми одржано је полуфинално такмичење еколошког квиза „СОС за земљу”.

## МЛАДИ ВОЛЕ СЕЛЕНИЋА /

М. Г. – 22. мај, бр. 1844, стр. 9.

По истраживању Библиотеке „Глигорије Возаревић” у Ср. Митровици, најчитанија књига у 1995. години је била „Убиство с предумишљајем” С. Селенића.

## КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ СА СВЕТЛАНОМ ВЕЛМАР-ЈАНКОВИЋ /

С. Ј. – 29. мај, бр. 1845, стр. 4.

Библиотека „Глигорије Возаревић” наставља традицију дружења са нашим савременим књижевницима. Овога пута била је то Светлана Велмар-Јанковић и уредник издавачке куће „Време књиге” Предраг Марковић.

## ПОЕЗИЈА ВИДАКА ПЕТРОВИЋА /

С. Б. – 29. мај, бр. 1845, стр. 9.

У среду 29. маја у Библиотеци „Глигорије Возаревић” одржаће се промоција књиге поезије Видака Петровића „Поћ у планини”.

## ПРЕДСТАВЉАЊЕ БИГЗ-а /

С. Ђ. – 29. мај, бр. 1845, стр. 9.

Библиотека „Глигорије Возаревић” у Ср. Митровици биће домаћин Издавачкој кући БИГЗ из Београда.

## РЕЗЕРВНИМ ПИТАЊЕМ ДО ПОБЕДНИКА /

С. Ђ. – 29. мај, бр. 1845, стр. 9.

Финално такмичење Еколошког квиза „СОС за земљу”, одржано је у Библиотеци „Глигорије Возаревић” у Ср. Митровици.

## ПОБЕДНИК ШКОЛА „ИВО ЛОЛА РИБАР” /

К. К. – 5. јун, бр. 1846, стр. 8.

У Руми је 30. маја, у организацији Градске библиотеке, одржано финално такмичење еколошког квиза „СОС за земљу”.

**ЖИВА РЕЧ АУТОРА БИГЗ-а /**

Д. П. – 12. јун, бр. 1847, стр. 4.

У Библиотеци „Глигорије Возаревић” у Ср. Митровици, 30. маја одржано је књижевно вече највеће издавачке куће на Балкану.

**„ПИНКИЈЕВЦИ” ПОБЕДНИЦИ /**

З. М. – 19. јун, бр. 1848, стр. 9.

Екипа митровачке О.Ш. „Бошко Палковљевић Пинки” победник је регионалног еколошког квиза.

**ХАЈДЕ ДА СЕ ДРУЖИМО /**

З. М. – 26. јун, бр. 1849, стр. 9.

Завршна свечаност „Хајде да се дружимо-будите нам гости” одржана је 20. јуна у хали „Пинки” у Ср. Митровици. Школе су се представиле најлепшим деловима својих програма са којима су наступали у Библиотеци у протеклих 10 месеци.

**КВИЗ ЗА ДЕЦУ /**

– 24. јул, бр. 1853, стр. 7.

Прошле недеље у Библиотеци „Глигорије Возаревић” у Ср. Митровици, започео је четврти циклус квиза „Питам се, питам, хиљаду пута”. Овај квиз организује Дечје одељење ове Библиотеке.

**ИЗЛАЖЕ РУЖА ФЕРГЕР /**

– 25. септембар, бр. 1862, стр. 5.

У среду, 25. септембра, у сали Библиотеке „Глигорије Возаревић” у Ср. Митровици биће отворена изложба слика Руже Фергер, сликарке из Сремске Митровице.

**БОГАТО УМЕТНИЧКО ВЕЧЕ /**

Т. Б. – 2. октобар, бр. 1863, стр. 2.

27. септембра у Српској читаоници у Иригу промовисане су три књиге: „Неосврти” Љиљане Дукић из Београда,

„У вртлогу реке” Боре Латинковића из Куле и

„Даровница” Тодора Бјелкића.

Све три књиге објавили су сремскокарловачки „Сапа” и „Кровови”.

**ВЕК И ПО СРПСКИХ ЧИТАЛИШТА /**

Т. Б. – 9. октобар, бр. 1864, стр. 2.

Српска читаоница у Иригу биће 11. октобра, домаћин најстаријој културној манифестацији – Сабору библиотекара Срема, који ће се ове године одржати по 33. пут.

**ЧИТАЛИШТА КАО СВЕТИЛИШТА /**

Т. Б. – 16. октобар, бр. 1865, стр. 4.

Зборованье и радно дружење библиотечких радника Срема, одржано је у Иригу, 11. октобра.

**ДАНИ КЊИГЕ /**

М. Г. – 23. октобар, бр. 1866, стр. 7.

Поводом месеца књиге и прве збирке песама бивших и садашњих ученика Медицинске школе „Драгиња Никшић” из Ср. Митровице, у Библиотеци „Глигорије Возаревић” одржана је промоција. Збирка песама носи назив „Рођени у исто време”.

**МЕДИЦИНСКА ШКОЛА /**

Ј. З. – 30. октобар, бр. 1867, стр. 7.

Прошлог четвртка у Библиотеци „Глигорије Возаревић” у Ср. Митровици, програмом Медицинске школе „Драгиња Никшић”, почела је велика културнообразовна акција „Час је ваш”, у којој ће бити представљене све средње школе у граду.

**СУСРЕТ СА ВЕЛИКИЋЕМ /**

М. Г. – 6. новембар, бр. 1868, стр. 7.

Књижевни сусрет са Драганом Великићем, књижевником и Предрагом Марковић, књижевним критичарем и уредником издавачке куће „Стубови културе”, одржан је 31. октобра у Библиотеци „Глигорије Возаревић” у Ср. Митровици.

**СЛИКОМ О ВРЕМЕНУ /**

М. М. – 6. новембар, бр. 1868, стр. 7.

Седмнаест стваралаца уметничке и документарне фотографије изложило је преко сто црно-белих и колор радова у просторијама Библиотеке „Глигорије Возаревић” у Ср. Митровици.



## НАГРАДЕ ЗА ПОЕЗИЈУ И ПРОЗУ /

М. Г. — 6. новембар, бр. 1868, стр. 7.

Поводом новембарских празника Дечје одељење Библиотеке „Глигорије Возаревић” у Ср. Митровици и ове године је расписало литерарни конкурс на тему „На левој обали груди”. Најбољим ученицима виших разреда уручене су награде.

## О ДР ЈОВАНУ ИВАНОВИЋУ /

М. Г. — 20. новембар, бр. 1870, стр. 7.

„Песнички и есејистички портрет др Јована Ивановића” назив је књижевне вечери која се одржала у Библиотеци „Глигорије Возаревић” у Ср. Митровици.

## ЧАС ЗА ДОМ УЧЕНИКА /

М. Г. — 20. новембар, бр. 1870, стр. 7.

У оквиру циклуса активности „Час је ваш” у Библиотеци „Глигорије Возаревић” у Ср. Митровици, представиће се Дом ученика средњих школа.

## КО СЕ БОЈИ ЛЕПОГ ЈОШ /

С. Б. — 27. новембар, бр. 1871, стр. 5.

Књига корисна у школи, породици и за самостално читање — „Буквар лепог понашања”, професора и председника Удружења за неговање лепог понашања Душанке Бојичић, промовисана је у Пефинцима у препуној сали Дома културе.

## ИЗЛОЖБА ВЛАДИМИРА СПАСИЋА /

М. Г. — 27. новембар, бр. 1871, стр. 5.

У округлој сали Библиотеке „Глигорије Возаревић” у Ср. Митровици, 27. новембра биће отворена изложба слика Владимира Спасића, сликара из Сомбора.

## ЧАС О ГИМНАЗИЈИ /

М. Г. — 11. децембар, бр. 1873, стр. 7.

У четвртак, 12. децембра, у оквиру сусрета средњих школа „Час је ваш” својим програмом у Библиотеци „Глигорије Возаревић” у Ср. Митровици представиће се Гимназија „Иво Лола Рибар”.

## ЧИТАОЦИ ВОЛЕ БЕЛЕТРИСТИКУ /

М. Г. — 11. децембар, бр. 1873, стр. 7.

Судећи по подацима из Библиотеке „Глигорије Возаревић”, највише се чита белетристика.

## РОМАН О ОДРАСТАЊУ /

З. Г. С. — 11. децембар, бр. 1873, стр. 11.

Инђијској публици се први пут представио песник и књижевник Драган Јовановић Данилов. Књижевно вече је одржано 4. децембра у Народној библиотеци „Ђорђе Натошевић”.

## АФИРМАЦИЈА ДЕЧЈЕГ СТВАРАЛАШТВА /

М. Г. — 18. децембар, бр. 1874, стр. 7.

У Дечјем одељењу Библиотеке „Глигорије Возаревић” у Ср. Митровици одржано је финално такмичење у цртотеци, стихотеци и бајкотечи.

## ВЛАСТ, ОРГАНСКИ ФЕНОМЕН НАШЕГ ПОСТОЈАЊА /

З. Г. С. — 25. децембра, бр. 1875, стр. 6.

Роман „Време власти” Добрице Ђосића промовисан је у Народној библиотеци „Др Ђорђе Натошевић” у Инђији. Издавач је БИГЗ.

## ОГЛЕДАЛО УМЕТНИЧКЕ ДУШЕ /

Д. П. — 25. децембар, бр. 1875, стр. 7.

Изложбом цртежа, у сремскомитровачкој Библиотеци, Евица Никшић је обележила десетогодишњицу рада и излагања.

## РАДНИЦИ У БИБЛИОТЕКАМА СРЕМА

### БИБЛИОТЕКА „ГЛИГОРИЈЕ ВОЗАРЕВИЋ” СРЕМСКА МИТРОВИЦА

1. Управник Мирјана Пејновић
2. Руководилац Матичне службе Весна Петровић, библиотекар
3. Руководилац Одељења за одрасле Снежана Лађиновић, библиотекар
4. Руководилац Дечјег одељења Зорица Мишчевић, библиотекар
5. Илија Сретковић, библиотекар
6. Даница Кулиуан, библиотекар
7. Нада Јанковић, библиотекар
8. Драгана Белић, библиотекар
9. Ружица Станковић, библиотекар
10. Љубица Васиљевић, виши књижничар
11. Владанка Јовић, виши књижничар
12. Светлана Сабо, виши књижничар
13. Бранислав Радивојевић, књижничар
14. Светислав Радосављевић, књижничар
15. Марица Божовић, књижничар
16. Бисерка Хајдуковић, књижничар
17. Марија Дражић, књижничар
18. Милица Милошевић, књижничар
19. Евица Домазет, књижничар
20. Андреја Врањеш, књижничар
21. Снежана Тинтаровић, књижничар
22. Злата Теодосић, књиговођа
23. Љубица Долинај, организатор општих послова
24. Катица Милинковић, спремачица, курир
25. Смиљка Радишевић, спремачица

### НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ” СТАРА ПАЗОВА

1. Управник Ратко Чолаковић, библиотекар
2. Златко Пашко, библиотекар
3. Богдана Маринковић Гајин, библиотекар
4. Оља Радојковић, виши књижничар
5. Међо Јелена, књижничар
6. Тања Вучковић, књижничар
7. Драгана Живковић, књижничар
8. Олгица Суботић, књижничар
9. Златија Марковић, књижничар
10. Марија Хлебјан, књижничар
11. Славица Босанчић, књижничар
12. Радмила Васић, књижничар
13. Анкица Међо, књижничар
14. Љиљана Туран, књижничар
15. Евица Нинковић, књижничар
16. Слободанка Милановић, секретар
17. Милена Ђорђевић, шеф рачуноводства
18. Марија Кесер, спремачица, курир

### ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА РУМА

1. Стеван Ковачевић, управник
2. Милан Зељак, библиотекар
3. Неванка Мрђа, библиотекар
4. Љиљана Савић, библиотекар
5. Мирјана Виоглавин, библиотекар
6. Милена Освалд, књижничар
7. Нада Васић, књижничар
8. Мира Јуришић, књижничар
9. Бранко Мркшић, књиговођа
10. Милка Јовановић, спремачица, курир

### СРПСКА ЧИТАОНИЦА ИРИГ ИРИГ

1. Управник, Весна Ђосић
2. Наталија Ступар, књижничар
3. Златица Илкић, књижничар

4. Бранислав Јовичић, књижничар
5. Анкица Абауин, издавачка делатност
6. Нада Недић, књиговођа
7. Душанка Костић, спремачица, курир

### НАРОДНА БИБЛИОТЕКА

#### „ДР ЂОРЂЕ НАТОШЕВИЋ” ИНЂИЈА

1. Управник Симо Поткоњак, библиотекар
2. Заменик управника Гордана Биљетина, виши књижничар
3. Лепосава Радојевић, библиотекар
4. Бранко Ђургуз, библиотекар
5. Љиљана Веселиновић, књижничар
6. Марија Ранитовић, виши књижничар
7. Милена Тешић, виши књижничар
8. Катарина Вуксановић, виши књижничар
9. Момчило Рокнић, књижничар
10. Нада Јовановић, књижничар
11. Милена Кепић, књижничар
12. Зорица Кнежевић, књиговођа
13. Јадранка Миленковић, курир-спремачица

### ДОМ КУЛТУРЕ - БИБЛИОТЕКА ПЕЋИНЦИ

1. Славица Живић, директор
2. Биљана Јеремић, књижничар

### КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНИ ЦЕНТАР - БИБЛИОТЕКА ШИД

1. Светислав Ненадовић, директор
2. Горана Шкробот, библиотекар
3. Славица Вранчић, књижничар
4. Љубица Кепчија, књижничар
5. Ружица Масникоса, књижничар

